LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja Matas Zujus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: VA 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1939, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 27. KETVIRTADIENIS, LIEPOS-JULY 14, 1955 VOL.-METAI XXXIX

Dienos Klausimai

U. S. oficialai pranešė Sovietams, kad mūsų šalis sutiks priimti vieną Maskvos čia atsiųstą dvasininką, jeigu Sovietai sutiks priimti kataliką kunigą darbuotis Maskvoje. Bet Sovietų paskirtas dvasininkas čia turės tik tiek privilegijų, kiek Sovietai jų duos U. S. paskirtam kunigui Maskvoje. Neseniai Sovietai pašalino iš Rusijos kunigą Georges Bissonnette, kurs Maskvoje aprūpindavo amerikiečių ir kitų vakariečių diplomatinės kolonijos tikybinius reikalus. Sovietai aiškino, kad tai buvęs jų atsilyginimas U. S. už atsisakymą leisti Maskvos kontroliuojamų rusų stačiatikių egzarkui Borisui pastoviai pasilikti šioje šalyje ir čia darbuotis. Kaip kitur, taip ir čia Maskva reikalavo pirmenybės ir privilegijų, kokių ji nepripažįsta amerikiečiams. Pavyzdin, Maskvoje amerikietis kunigas gali aprūpinti tik nesovietinius žmones, o savo egzarkui reikalauja kuo plačiausių teisių—vadovautį rusų pravoslavų sektai, kurios dvasininkų ir tikinčiųjų daugumą sudaro U. S. piliečiai. Čia neprošalį priminti ir tą, kad Maskvon paskirto kunigo misija yra grynai tikybinė, o Maskvos paskirtų dvasininkų pareiga stiprint lojalumą ir ištikimybę Sovietams.

* * *

Birželio 29-tą spaudos konferencijoj prezidentas Eisenhower išsireiškė, kad demokratų kontroliuojamas Kongresas permažai pravedęs jo administracijos pasiūlytos programos. Suprantama, demokratų vadai jaučiasi užgauti. Jie sako, kad administracijos programą nuoširdžiau remia demokratai, negu patys republikonai. O dėl prezidento reikalavimo daugiau pravesti, Senato daugumos vadas Johnson atkirtęs, kad "mes nesame antraisiais (jaunesniaisiais) leitenantais", ir kad "mes negalime būti guminėmis antspaudomis ir tuo pačiu laiku būti konstruktyviais."

* * *

Vakarinės Vokietijos parlamentas birželio 28-tą atmetė kanclerio Adenauer administracijos planą, kurs numatė jau šią vasarą šaukti savanorius ir padaryt pradžią vokiečių armijai. Prie socialdemokratų opozicijos prisidėjo ir iš koalicijos partijų. Nieko nepadėjo nei kanclerio Adenauerio logiški išvadžiojimai ir įspėjimai, kad Sovietų suorganizuota rytinėj Vokietijoj raudonoji armija nepaskandintų vidujinio karo kraujuose ir netuoktų visai tautai sovietinio režimo.

* * *

Dvi centrinės lietuvių katalikų organizacijos skelbia savo seimus. Tai ALRK Moterų Sąjunga, kurios 26-sis seimas įvyks rugpiūčio 14-17 d.d., Worcester, Mass., ir Lietuvos Vyčiai, kurių 42-sis metinis seimas įvyks rugpiūčio 25-28 d.d., Newark'e, N. J. Berods, šią vasarą dar įvyks Kunigų Vienybės ir Vargonininkų Sąjungos metiniai seimai.

* * *

Birželio 28-tą U. S. Kongreso abieji rūmai užgyrė prezidento militarinės tarnybos įstatymo pratęsimą dar keturiems metams. Anot prezidento Eisenhower, mūsų šalis darbuosis pasaulinės taikos įgyvendinimui neišleidžiant iš akių savo pajėgumo didinimo. Nūdieniai raudonieji agresoriai geriausia supranta tik tvirtos kumšties kalbą.

JUNGTINĖSE VALSTYBĖSE IŠEINA 34 KOMUNISTŲ LAIKRAŠČIAI

TARP JŲ KETURI LIETUVIŠKI, SAKOMA PRANEŠIME SENATUI

Washington, D. C.—Pareiškime senato vidaus saugumo komitetui sakoma, kad tarp 857 periodinių leidinių svetimomis kalbomis (dienraščių, savaitraščių, mėnesinių) 34 laikosi Maskvos propagandinės linijos.

Iš tų komunistinių laikraščių 18 leidžiami New Yorke.

Medžiagą senatoriams apie Amerikos spaudą, leidžiamą svetimomis (ne anglų) kalbomis, pateikė Mrs. Stella Andrassy, buvusi svetimtaučių spaudos ryšininkė prie civilinės apsaugos įstaigos. Ji yra gimusi Švedijoj, paskui gyvenusi Vengrijoj, ten ištekėjusi ir 1948 metais įkeliavusi į Jungtines Amerikos Valstybes.

Niekina JAV, Garbina Sovietų Rusiją

Mrs. Stella Andrassy, pati rašytoja ir kalbininkė, nupasakojo senatoriams baisių dalykų, kokių ji užtikusi tuose Amerikos komunistų laikraščiuose apie Ameriką. Ir, kaip taisyklė, juose nerasi nė vieno kritiško žodžio apie Sovietų Sąjungą ar kitas komunistines šalis.

Amerikos komunistų laikraščiai sudaro silpną vietą ir Amerikos civilinėj apsaugoj. Per juos eina informacija iš Amerikos į komunistų šalis ir iš ten į Ameriką, kaip nepaliaujamos dviejų krypčių bangos, sako pranešėja. Jie vaizduoja JAV reakcionierių lizdu, kurstančiu pasaulį į naują karą, o Sovietų Sąjungą—taikos apaštalų susitelkimu. Pavyzdžiui, "Russky Golos", leidžiamas New Yorke, vargu kuo nors skiriasi nuo Maskvos "Pravdos", sako minėta tyrinėtoja.

Yra suminėti ir keturi lietuviški komunistų laikraščiai: "Vilnis", Chicago, Illinois; "Laisvė", Brooklyn, N. Y. ir "Tiesa" Richmond Hill, N. Y; "Šviesa", Brooklyn.

Minimas ir latvių "Amerikos Latvietis", Boston, Mass. *N.*

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ AUSTRALIJOJE paskelbė į Australijoj gyvenančius mūsų tautiečius atsišaukimą, kuriuo skatina, kad, prisiminę okupacijoje kenčiančią tėvynę ir Sibiro taigose kankinamus brolius, aukotų Tautos Fondui ir tuo konkrečiais veiksmais paremtų laisvės kovą.

KĄ PASAKOJA SUGRĮŽĘ KARO BELAISVIAI IR CIVILIAI INTERNUOTIEJI

Grįžusiųjų iš Sibiro vokiečių karo belaisvių teigimu, Kuršo žiede bolševikams į nelaisvę drauge su vokiečiais pateko taip pat apie 3.000 lietuvių karių. Rusijos plotuose įvairiose stovyklose buvę sutikti kapitonas Šipaila, leitenantas Ernestas Galvanauskas, leitenantas Lapašinskas ir kiti.

Grįžusiųjų ne vienas pasakoja, kad išvežtųjų per 1940-1941 metus Sibire prie Baikalo ežero išmirė 90-95%. Iš pirmųjų išvežimų ypač nukentėjo inteligentai, kurie nebuvo pratę į sunkius darbus ir nežmoniškas gyvenimo sąlygas. Ypač žiaurios klimatinės sąlygos ir visa aplinka Vorkutoje. Seniau ten ir gaunamą menką "uždarbį" atimdavo "blatnieji". Vorkutoj mirtingumas siekia 25-30% į metus. Per 4 metus pamaina likviduojama. Kas buvo nuvežti į Vorkutą, tai tik laukė, kada numirs.

Užpuldinėjimai Sov. Sąjungoje dar ir dabar nėra pasibaigę. Pavyzdžiui dar ir pereitais metais Charkove su geresniu kostiumu kitą nuvilkdavo net ir dienos metu arba pagrobdavo kasą ir išvogdavo. Kai kurie iš grįžusiųjų teigia, kad taip pat veikianti "Juodoji Katė", organizacija, kuri apgrobdavo ypač augštesnius bolševikų pareigūnus.

Bolševikai Atsidėję Ruošiasi į Karą

Daug didžiausias [illegible] karo meto reikalams priitaiko visą eilę sunkiosios pramonės įmonių. Niekur žmonės nėra taip eksploatuojami, kaip Sov. Sąjungoje. Turimą darbo jėgą bolševikai pigiausiai išnaudoja. Savaime suprantama, kad ten "nėra bedarbių", taip pat negali būti streikų, nes kiekvienas įtartinesnis tuoj pasiunčiamas į stovyklas. Bolševikai dažnai per savo propagandą kalba ir net filmomis rodo, koks skurdas viešpatauja "kapitalistiniuose kraštuose". Tačiau iš tikro pas juos skurdas, palyginti su Vakarais, yra neapsakomas. Pačių sunkiausių darbų atlikti skiriamos taip pat moterys. Rusų darbininkai atrodo suvargę, apžėlusiais plaukais, nesiskutę, pilni įvairiausių bėdų, kurios matyti ir iš veido.

Kas dėdavosi Vakaruose ir Vokietijoje, karo belaisviai išsyk sužinodavo tik iš sovietinės spaudos, bet nuo 1952 m. pagausėjo siuntinių. Buvusieji Lietuvoje karo belaisviai pasakoja, kad iki 1949 m. Lietuvoje gyvenimas buvęs palyginti neblogas, juo ypač patenkinti buvo rusai. Dėl to jų daug veržėsi į Lietuvą, kurios pragyvenimo lygmuo dar ir dabar yra augštesnis už sovietinių kraštų. Grįžusiųjų ne vienas pažymi, kad vagystė, melas ir skurdas, tai trys Sovietų "dorybės". Ir tos "dorybės" visur ryškiai išeina į viršų. Tačiau jei kas pavyzdžiui pasakytų, kad Amerikoj geriau gyventi negu Sovietų Sąjungoje, tai gali gauti 25 metus kalėjimo. Už panašius pasakymus nubaustų karo belaisviai yra patys sutikę. Visoje Sov. Sąjungoje smarkiai išsiplėtęs girtuokliavimas. Taip pat smarkiai varomas samagonas, nors ir draudžiama. Visur daug elgetų.

Ar Darbininkai Žino, Kaip Gyvena Sovietų Valdančioji Klasė?

Grįžusiųjų teigimu, ta padėtį žino. Tik bolševikinė propaganda šaukte šaukia. "kodėl tyli amerikiečių gengsteriai, kad Sov. Sąjungoje buvo sumažintos kainos ir pagerėjo gyvenimas"? Partinių gyventojai neapkenčia, daug kas tikisi karo ir daugumas "kažko laukia". Dabartinė sistema yra įgrisusi iki gyvo kaulo. Vienas iš grįžusiųjų papasakojo, kad 1953 m. vasarą į Sov. Sąjungą buvo atvykusi anglų profesinių sąjungų delegacija. Tuo metu jis dirbo prie Maksimovkos. Atvykus ekskursijai, tą gatvę, kuria vyko delegacija, stachanovininkai atitverdavo, niekam nereikalingam neleisdami pro ją praeiti, o ypač apdriskusiems. Paskui parvykusieji [illegible] Anglija [illegible] socialus ir patenkinus žmones, [illegible] bančius taikos darbą: mat, visur iškabinti plakatai ir visokie užrašai "už taiką" . . . *Elta*

PADIDĖJO BANDITŲ SIAUTIMAS

Lenkų valdomoje Rytprusių dalyje "Allensteino "vaivadijos" komunistų partijos organas "G'os Olsztynski" nusiskundžia Allensteino vaivadijoje "baisiai padidėjusiu banditų siautimu". Iš dalies ginkluoti banditai, tą p kurių esą tariamai "agentų ir šnipų", kaip matyti iš to pranešimo, naktimis užpuola sovchozus bei kolchozus, atimdami maista ir pinigus. Ypač padėtis pablogėjusi pastaruoju metu Osterodės, Marungos ir apylinkinėse srityse. Laikraštis konstatuoja, kad tie "banditai" dienos metu paprasčiausiai dirbą savo darbą, o tik vakarais užsidedą ant veido kaukes ir išeina "siausti". Tarp banditų esą net ir bolševikinės organizacijos CMP narių. Manoma, kad "banditams" taip pat simpatizuojanti gyventojų dalis. *E.*

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS BOSTONE

JAV ambasadorė Italijoj Hon. Clare Booth Luce buvo principialė kalbėtoja JAV Nepriklausomybės paskelbimo 179-se metinėse, liepos 4-tą.

Pirmsėdis buvo Hon. John B. Hynes, Boston'o mayoras, kuris pristatydamas garbingus svečius taipgi supažindino publiką su Graikijos, Vokietijos, Italijos, Airijos konsulais ir su Lietuvos konsulu adv. A. O. Shallna.

Šioje pačioje svetainėje 1941 m. liepos mėnesį buvo įsteigta Baltic American Society of New England.

WASHINGTONAS. — Liepos 2-rą sunkiai susirgo širdies priepuoliais U. S. senato demokratų vadas Lyndon B. Johnson.

LRKSA NARIŲ DĖMESIUI

Už atžymėjimą seniausiųjų organizacijos narių ir prisiųstas jiems pinigines dovanas, aš pareiškiu nuoširdų ačiū ir liepos 10 dieną atlaikysiu šv. Mišias už visus organizacijos narius, o ypač seniausius, kad gerasis Dievas prailgintų jųjų senatvę.

Su pagarba,

Kun. K. Skripkus

Liepos 1 dieną, 1955
Binghamton, N. Y.

BUV. LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO NARIŲ ATSIŠAUKIMAS į laisvojo pasaulio parlamentarus, kad kuo galėdami ir jie prisidėtų iš savo pusės prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, siuntinėjamas toliau. Į Pietų ir Vidurio Amerikos kraštus jų parlamentarams pasiųsta per 1,300 egzempliorių.

JAV LR KT. TARYBOS SUVAŽIAVIMO

NEW YORK.—Liepos 2 ir 3 d. d. čia vyko šį pavasarį rinktos Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas. LOKo prašymu, jį organizavo New Yorko apygarda.

Jame dalyvavo 18 tarybos narių iš 27 ir LOKo valdyba, tai yra tie, kurie ikšiol rūpinosi bendruomenės steigimu Amerikoje ir pravedė pirmuosius rinkimus.

Suvažiavimas išrinko tarybos organus trims metams. Tarybos prezidijuman išrinkta adv. J. Šlepetys pirmininku, prof. J. Puzinas vicepirmininku ir dr. M. Gimbutienė sekretore. Jie ir vadovavo suvažiavimui.

Bendruomenės valdyba neišrinkta. Išrinktas tik jos pirmininkas—Stasys Barzdukas. Jam pavesta sudaryti valdybą, kurią vėliau taryba tvirtins.

Suvažiavimas ypatingai pagerbė prel. J. Balkūną, buv. LOKo pirmininką. Jis išrinktas bendruomenės garbės pirmininku ir bendruomenės teismo nariu.

Suvažiavimas išklausė visą eilę pranešimų dėl ateities darbo ir padarė atitinkamų nutarimų.

Tarybos suvažiavimas priėmė pareiškimą dėl ateities veiklos. Jo turinį paskelbsim vėliau. *Dr.*

Bad Segeberge, Vakarinėje Vokietijoje, nuo širdies smūgio mirė gydytojas Ernestas Neumannas, žinomas Klaipėdos krašto vokiečių nacių byloje, kur buvo nubaustas 10 metų sunkių darbų kalėjimo. Ir dabar vokietininkų spauda, rašydama apie jį, tą nuteisimą dar tebevadina "teroriniu teismo sprendimu" . . .

COLUMBUS, Ohio. — Liepos 3-čią žaibas užmušė Mrs. Eda Rossetti, 27 metų, ir tris jos vaikus. Tėvas Quido Rossetti gerokai apdegintas padėtas ligoninėn. Užėjus lietui, šeima buvo suspietus po medžiu.

Trimėnesiniame žurnale "The Baltic Review" paskiausiame numeryje plačiai rašoma apie priverčiamuosius darbus Sov. Sąjungoje. Šiame numeryje paskelbti A. Trimako, V. Vaitiekūno, A. Musteikio ir kitų straipsniai.

CORA, Wyoming. — Birželio 30-tą policijos pareigūnai paskelbė, kad turtingas rancher'is Lawrence (Jack) Alexander, 45 metų amžiaus, užmušė žmoną, dukterį, uošvienę, uošvį ir pats nusižudė.

ALLENS GROVE, Wis.—Liepos 5-tą keleivinis traukinis kryžkelėj suvažinėjo automobilį. Žuvo Mrs. Harriet Smith iš Beloit, Wis., ir penki jos vaikai; kiti keturi vaikai ir moša sunkiai sužeisti.

MUNICH, Vokietija.—Liepos 5-tą paštu pasiųsta bomba užmušė slovakų prieškomunistinį veikėją tremtyje Matus Cernak, 50 metų, vieną moterį, kitus 13 sužeidė.

SAPPORO, Japonija.—Liepos 5-tą paskelbta, kad dėl lietaus sukeltų potvynių žuvo 93 gyventojai. Materialiniai nuostoliai labai dideli. Daug gyvenamų namų ir kitokių pastatų sunaikinta.

PANMUNJOM. — Liepos 5-tą Jungtinių Tautų militarinė paliaubų komisija paskelbė raportą, kuriame stipriai kaltina komunistus už Korėjos karo paliaubų sutarties laužymą.

SHEROKEE, N. C. — Liepos 3-čią tiltas su 60 asmenų susmuko į Oconaluftee upelį. Dvi moterys žuvo, 40 sužeistų, kaikurių padėtis kritiška.

KODIAK, Alaska. — Birželio 29-tą U. S. C-47 transportinis lėktuvas Sitkinag saloje atsitrenkė kalno viršūnėn ir sudužo. Žuvo 10 asmenų.

Pavergtoje Lietuvoje

KAIP BOLŠEVIKAI MINĖS LIETUVOS UŽGROBIMO SUKAKTĮ

Su Lietuvos okupavimo sukaktimi bolševikai taip pat jungia 160 metų rusų carų jungo sukaktį. Ta proga didelis skaičius į minėjimus suvežamų žmonių bus aprengti tautiniais drabužiais ir turės dainuoti bei šokti okupantams ant savo tautos laisvės kapo.

"Sukaktis" su dainų šventė atšvęs ir estai, o latviai turės suruošti net "meno dekadą" Maskvoje. Ir tos numatytos pradėti daina "Partija—mūsų vairininkas" . . . Jau patvirtinti švenčiu repertuarai. Jekelaičio pareiškimu per Vilniaus radiją, šiemetinėje okup. Lietuvos bolševikinėje dainų šventėje dalyvaušią 30.-000 "saviveiklininkų", o jungtinį mišrų chorą sudarys 20,000 dainininkų.

Dainų šventės repertuaro komisijos pirm. J. Banaičio pareiškimu, minimąja švente numatoma "visos lietuvių tautos vardu liepsninga daina pareikšti padėką šlovingajai komunistų partijai už šviesų ir laimingą gyvenimą tarybų šalyje."

Okupuotoje Lietuvoje per 15 metų bolševikinės Lietuvos sukaktį numatyta suruošti didelę "spartakiadą" ir sportines varžybas. Skelbiama, kad "preliminarinėse visų spartakiadų varžybose dalyvaus daugiau kaip 150,000, o galutinėse varžybose daugiau kaip 5,000 sportininkų." Šiemet Kaune įvyks visos Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybės ir kt.

KLAIPĖDOS UOSTAS BOLŠEVIKŲ VALDŽIOJE

Pastaruoju metu Klaipėdos uoste jūrinių laivų judėjimas yra nusmukęs iki 1914 m. lygio. Iš gyvo Lietuvos laisvės metais jūrinės prekybos uosto Sovietų okupacijos metais Klaipėdos uostas virto žvejų uostu. 1923 m., taigi prieš 32 metus, Klaipėdos uosto metinis laivų tonažas siekė per 210.000, o prieš Antrąjį Pasaulinį karą Klaipėdos uoste besilankančių laivų tonažas jau siekė apie 800,000 tonų, vadinasi, keturis kartus daugiau negu 1923 metais.

Lietuvos valstybė, investuodama į Klaipėdos uosto kelias[illegible] milijonus litų, jį padidino apie dešimtį kartų. Buvo įrengtos naujos krantinės, pagilintas uosto baseinas ir tuo būdu įgalinti į Klaipėdos uostą įplaukti stambūs laivai. Uosto rajone išdygo didžiuliai "Lietūkio", "Sandėlio", "Pienocentro" sandėliai.

Sovietams pavergus Lietuvą, Klaipėdos uostas, kuriam laisvės metais buvo gyvas laivų judėjimas, pasidarė izoliuotas. Šiandien jį sunku beatpažinti. Lietuvos laisvės metais į jį įplaukdavo nuolat įvairių šalių laivai. Darbininkai pakraudavo ir iškraudavo įvairias gėrybes. Dabar Klaipėdos uostas tarnauja kitiems tikslams, būtent—Lietuvos apiplėšimui, nes į jį teįplaukia beveik išimtinai tik sovietiniai laivai, į kuriuos pakraunami maisto ir pramonės gaminiai, išplėšiami iš Lietuvos.

Ryšium su kanclerio Adenauerio pakvietimu į Maskvą ir pasiūlymu atnaujinti diplomatinius santykius tarp Vokietijos ir Sov. Sąjungos taip pat per Vilniaus radiją ir bolševikų spaudą okupuotoje Lietuvoje pradėta panaši viliojamoji agitacija, kaip seniau su Austrija.

Elta

TAUTINĖ VIENYBĖS ŠVENTĖ

NEW YORK (LAIC).—Birželio 28 d. New Yorko uoste, saloje, kurioje stovi Laisvės Statula, buvo didelė Amerikoje gyvenančių tautų vienybės šventė. Dieną suruošė American Museum of Immigration, 270 Park Avenue, New York. Iškilmėse dalyvavo visų Amerikoje tautų atstovai; jų vienybei pažymėti buvo suvežta žemių žiupsneliai iš 34 pasaulio kraštų, 48 Amerikos valstybių ir 4 Amerikai priklausančių teritorijų.

Iškilmės vyko papėdėje Laisvės Statulos. Iškilmėms vadovavo Amerikos žmonės, maldas skaitė trijų skirtingų religijų dvasiškiai. Iškilmes pradėdamas Amerikos imigracijos muziejaus prezidentas, atsargos generolas U. S. Grant, trečiasis, pasakė kalbą, kurioje nurodė, kad muziejus atvaizduos imigraciją ir imigrantų gyvenimą Amerikoje. Toji imigracijos istorija, tai pačios Amerikos istorija, nes Ameriką kūrė imigrantai ar jų palikonys. Tik imigrantai kirto miškus ir arė dabar žaliuojančius laukus, vedė kelius, kasė kanalus, kariavo karus, tiesė geležinkelius, sukūrė tradicijas ir demokratinę santvarką. Muzejus įvairių tautų prisidėjimą prie Amerikos kūrimo pavaizduoti bus Laisvės Statulos papėdėje.

Iškilmėms vadovavo Pierre S. du Pont, 3rd. Jis savo kalboje reiškė visų norą, kad geležinė uždanga kristų nuo devynių pavergtų tautų, jų tarpe paminėjo Lietuvą ir kitas dvi Pabaltijos valstybes—Estiją ir Latviją, o taip pat reiškė viltį, kad toji uždanga nukristų nuo pačios Rusijos. P. Du Pont vadovavo dienos reikšmę simbolizuojančioms apeigoms. Vaikučiai, skautai, skautės mažose dėžutėse atnešė savo senosios tėvynės žemės žiupsnelius, lietuvaitės rutos lapelius, o estai ir latviai gintaro gabalėlius. Tai visa buvo sumaišyta ir išbarstyta saloje iš Statulos švyturio. Pasak gen. Grant, vienintėlėj pasaulyje vietoje visų kraštų sumaišytoje žemėje augs žolės ir gėlės ir simbolizuos mūsų vienybę.

Iškilmėse dalyvai puošėsi tautiniais drabužiais; lietuvaitės lietuviškais tautiniais rūbais.

Muziejaus vadovybėn įeina chicagietis Antanas Rudis, kuris iškilmėse dalyvavo tarpe kitų chicagiečių. Tarpe kitų dalyvių buvo M. Vasil, Tėvynės redaktorius, V. Žukauskas, V. Barčiauskas, J. Peterėnas, M. Kižytė. Informacijos centro direktorė Jess Kižis Cinemascope filmuotojas iškilmes filmavo ir filma bus rodoma visoje Amerikoje.

Lietuviai rūpinasi, kad lietuviškas skyrius muziejuje būtų vaizdus. Tam ruošiama sudaryti komitetas.

CHICAGO, Ill. — Liepos 5-tą Nacionalinės Saugos Tarybos oficialai paskelbė, kad per tris dienas—liepos 2, 3 ir 4—dėl įvairių nelaimių žuvo 773 asmenys. Kaip jau paprastai, daugiausia aukų pareikalavo automobilių nelaimės—393, prigėrė 239 asmenys, dėl kitų nelaimių žuvo 141.

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE
BUY U.S. SAVINGS BONDS

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,
published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taiso savo nuožiūra. Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

JAV-BIŲ ATSTOVŲ RŪMAI PRIĖMĖ SVARBIĄ REZOLIUCIJĄ

PASMERKIA KOLONIALIZMĄ IR KOMUNISTINĮ IMPERIALIZMĄ

Washington, D. C. (LAIC).—Birželio 23-čią JAV-bių Atstovų Rūmai priėmė rezoliuciją Nr. 149, kuri yra svarbi kovoje už Lietuvos išlaisvinimą.

Rezoliucijos įvade paminima, kad komunistinis imperializmas ir kolonializmas neigia žmonių teises; JAV žmonės jau tradiciniai rėmė tautų aspiracijas pasiekti savivaldos ar nepriklausomybės, taip pat jas rėmė kovoje prieš kitų tiraniją ir užviešpatavimą. Todėl kongresas nutarė, kad JAV-bės per savo atstovus Jungtinėse Tautose ir per kitas užsienio organizacijas, padėtų pavergtiems atsiekti savo išsilaisvinimo, kad jie galėtų stoti ir gyventi kartu su kitomis laisvomis tautomis.

Šią rezoliuciją kongresui referavo pats daugumos vadas John W. McCormack. Už rezoliuciją kalbėjo 25 kongresmenai, balsavo už ją 367 atstovai iš visos Amerikos.

Dvidešimt penki JAV kongresmenai kalbėdami rezoliucijos priėmimo reikalu aiškiai pabrėžė tą vergiją, kurią neša šiandien tautos už geležinės uždangos. Daugelis kongresmenų prisiminė Amerikos kovas už laisvę ir Amerikos [illegible] padėti ir kitiems pasaulio [illegible] nėms atgauti savo laisvę ir nepriklausomybę. Savo įžanginėj kalboj, svarstant rezoliuciją, kongresmanas McCormack pabrėžė, kad ilgais mėnesiais galvojo, kuo galėtų jis ir jo bendradarbiai prisidėti dabarties laikų palengvinimui ir nutarė, kad geriausia yra paskelbti tą rezoliuciją.

Kalbėtojai kongrese nurodė, kad šių dienų sprendimai ar neapsisprendimai turės didelės įtakos į ateities kartas, į tuos, kurie šiandien yra tik vaikai. Taip pat kalbose nurodyta, kad rezoliucija svarbi ir tuo, kad artėja keturių didžiųjų pasitarimai. Dar buvo atkreiptas dėmesys, kad komunistų imperializmas pasireiškė naująja kolonizacijos forma. Rezoliucijos paskelbimas turės ne tik įtakos į vykstančias konferencijas ar pasitarimus, bet ir į žmones, kurie kenčia už geležinės uždangos. Rezoliucijai skelbti dabar laikas, kad patiekus siekiamą tikslą žmonijos laisvei.

Kongreso atstovė iš Illinois valstybės—Marguerite Church—pareiškė viltį, kad rezoliucija taps vadovaujančia žvaigžde Amerikos politikoje. Tuo bus įrodyta, kad amerikiečiai ne tik viešai reiškia savo norus, bet juos ir vykdo.

Ypatingai pasireiškė senas lietuvių draugas kongresmanas Thomas J. Dodd, iš Connecticut valstybės. Jis kongresę pareiškė, kad reikėtų eiti dar toliau ir pasakyti visą teisybę apie bolševikų begėdiškumą. Kongresas turi pasmerkti prievartos okupaciją, kaip priežastį viso pasaulio įtempimo.

Toliau eilė kongresmenų nurodydami Lietuvos ir kitų pavergtų tautų būklę smerkė sovietus ir reiškė vilties, kad Amerikos žmonių valia, pareikšta rezoliucija, pasiekė JAV-bės siekia[illegible]

[illegible] Portuondo pareiškimas Jungtinių Tautų iškilmingame posėdyje San Francisco. Tai iškėlė pats rezoliucijos referentas ir daugumos vadas McCormack, ir sveikinančiai kongrese paminėjo jo pastangas ginant pavergtas tautas ir keliant sovietų neteisybes.

Paskutiniuoju kalbėjo didelis lietuvių ir kitų pavergtų tautų draugas M. A. Feighan, kongresmanas iš Ohio valstybės (jis birželio baisiasias dienas minėjo kartu su pabaltiečiais New Yorke). Šis kongresmanas aiškiai pareiškė, kad pasaulio įtempimas, tai paseka rusų pavergimo tautų Pabaltyje, Vidurinėje Europoje ir Azijos kraštuose.

KARALIAUČIUI 700 METŲ

Prieš 700 m. buvo įkurta Karaliaučiaus pilis ir pradėjo augti miestas.

Tačiau Karaliaučius, Sovietų pavadintas Kaliningradu, nematys jokių 700 metų sukakties iškilmių. Šiandien Karaliaučiuje tebestūkso buvusiojo karo griuvėsiai. Sovietai mieste ir jo srityje laiko stiprias karines įgulas. Kai Sovietų kariuomenė daugiau kaip prieš 10 metų užėmė Karaliaučių, jame dar buvo palikę apie 100.000 gyventojų. Žymi jų dalis vėliau žuvo iš badO. Daug Karaliaučiaus ir jo srities gyventojų, bado verčiami vyko į Lietuvą, kur juos pavalgydino dosnūs mūsų tautiečiai, Sovietų apiplėšiami ir alinami. Pastaraisiais metais visa eilė vokiečių, Lietuvoje radusių priegloboštį, pasiekė Vakarų Vokietiją ir papasakojo apie gyvenimo sąlygas Sovietų pavergtoje Lietuvoje.

Lietuvių kultūriniai saitai su Karaliaučium nuo seno buvo gana žymūs. Eilė Lietuvos mokslininkų iš Vilniaus universiteto buvo kviečiami profesoriauti į Karaliaučiaus universitetą, kurio žymusis profesorius, Emanuelis Kantas, taip pat kilęs iš Prūsų Lietuvos. Karaliaučiuje gyveno nemaža lietuvių. Dar palyginti neseniai, maždaug prieš 50 metų, Karaliaučiuje vykdavo pamaldos ir lietuviškai.

Žiniomis iš Karaliaučiaus (rusų vadinamo Kaliningradu), ten rinkoje nuolat pasirodo lietuviškų maisto produktų: duonos, sviesto, kiaušinių, sūrių ir kita. Atgabena juos Lietuvos kolchozininkai iš Prūsų Lietuvos, Suvalkų krašto, Tauragės ir kitų rajonų arba ir tarpininkai, kurie, produktus pardavę, perkasi Karaliaučiuje tokių pramoninių gaminių, kurių savo gyvenamųjų vietų kooperatyvuose negauna.

Lietuviškų produktų tiekimas į Karaliaučių yra įdomus reiškinys keliais atžvilgiais. Pirmiausia tai rodo, kokia nenormalė yra prekių apyvarta pačioje okupuotoje Lietuvoje, jei kolchozininkai ir jų tarpininkai nevengia tolimo kelio į Karaliaučių, kad galėtų ten šį tą pirkti ir parduoti. Jei būtų kaip reikiant sutvarkytas prekybinis tinklas Lietuvoje, nereikėtų žmonėms leistis į varginančią kelionę ligi Karaliaučiaus dėl vinių kilogramo ar ko panašaus. Nepriklausomos Lietuvos laikais Lietūkis ir kiti kooperatyvai ir privatinės prekybos tinklas aprūpindavo gyventojus net tolimiausiuose Lietuvos užkampiuose. Sovietai valdo užgrobę kraštą jau tiek laiko, o Lietuvos žmonės pro Kybartus ir Tauragę važiuoja net iki Karaliaučiaus, kad galėtų savo produktą pakeisti į reikalingą pramoninį daiktą ar uždirbti kokį rublį savo sunkiai kolchozinei padėčiai palengvinti.

Elta

ALT MEMORANDUMAS VALSTYBĖS SEKRETORIUI J. F. DULLES

(Pabaiga)

3.

Taika tegali būti pastovi tiktai tada, kai ji yra pagrįsta teisingumu ir teisėtumu. Bet nėra niekur skaudesnio neteisingumo ir ryškesnio nusikaltimo teisei pavyzdžių, kaip Sovietų Rusijos agresijoje prieš Pabaltijo valstybes.

Jos buvo pirmutinės komunistinio imperializmo aukos. Sovietų Rusija pagrobė jas, slaptai susitarusi su Hitleriu. Kaip gali civilizuotosios žmonijos sąžinė pakęsti, kad valstybė, siekianti taikingo sugyvenimo su laisvojo pasaulio tautomis, naudotųsi tos piktos konspiracijos vaisiais? Konspiracijos su nelemtuoju tautybių žudymo režimu, kuris įtraukė pasaulį į Antrojo visuotinio karo baisenybes!

Iškelti reikalą, kad tos piktadarybės padariniai turi būti pašalinti, norint paruošti sąlygas pastoviai taikai ir Europos saugumi, liepia ne tik civilizuotosios žmonijos dorovės bei teisėtumo principai, ir, pagaliau, ne tik simpatija neteisingai skriaudžiamiesiems, bet ir pačių demokratinių valstybių interesai.

Grobdama nieko bloga nepadariusias ir nieku būdu nepavojingas galingai komunizmo imperijai valstybeles—Lietuvą, Latviją ir Estiją, Sovietų Rusijos valdžia aiškių aiškiausiai pasirodė, kas ji esanti ir ko ji siekianti.

Studijuojant šios agresijos faktus, yra lengviausia surasti pačias šaknis to pikto, kuris šiandien kankina pasaulį. Tų faktų, paremtų liudininkų parodymais ir patikrintais dokumentais, žymią dalį surinko JAV Atstovų Buto Komitetas, ir jie yra atspausdinti Kongreso rekorduose.

Panašiais metodais, kaip tie, kurie buvo panaudoti pagrobiant Pabaltijo valstybes, Sovietų Ru[illegible] Lenkiją, Rumuniją, Bulgariją, Albaniją, Vengriją ir Čekoslovakiją.

Štai dėl ko pasaulis iki šios dienos neturi taikos. Kol ši padėtis tęsis, taikos nebus, nežiūrint kiek bebūtų kalbama apie "taikingą koegzistenciją".

Laisvojo pasaulio žmonės ir jų vadai privalo šią padėtį aiškiai suprasti, jei jie nori, kad būtų išvengta ateityje daugiau tos rūšies nelaimių.

Tik iškeldamos Sovietų agresijos istoriją, nuo jos pradžios, Pabaltijo šalyse, Vakarų demokratijos gali efektingai atremti komunizmo propagandos melą, kad laisvosios tautos esančios kaltos dėl dabartinės tarptautinės įtampos.

4.

Aiškūs faktai liudija, kad Rusijos komunistinis režimas yra nuolatinė grėsmė kiekvienos tautos laisvei ir saugumui, ir, kol jisai bus, ši grėsmė neišnyks.

Paskutiniu laiku Sovietų valdžia yra padariusi kai kurių nuolaidų laisvosioms tautoms ir žada daryti jų daugiau. Bet tai vyksta ne dėl to, kad būtų pasikeitusi tos valdžios prigimtis, o dėl to, kad auga Vakarų vieningumas ir stiprybė. Tai yra pergalė JAV užsienio politikos ir rezultatas nenuilstamų Valstybės Sekretoriaus Dulles pastangų, organizuojant laisvojo pasaulio jėgas prieš agresorius.

Geruoju Sovietų Sąjunga neatsižadės nė vienos pozicijos, kurią ji gali apginti, ir nė vieno sprindžio teritorijos, kad ir neteisingiausiu būdu įgytos. Ji sustoja arba pasitraukia atgal, tik susidūrusi su neįveikiamomis kliūtimis.

Taikingais diplomatijos manevrais Maskva dabar nori užmigdyti laisvosios žmonijos budrumą, pasėti nesutikimą tarp Vakarų demokratijų ir įpiršti joms neva bešališką Rytinės ir Centrinės Europos "neutralizacijos" planą. Didžiausias jos noras tai pasiekti, kad JAV ištrauktų savo ginkluotas jėgas iš Europos ir apleistų savo karines bazes kontinente. Tai yra pavojingiausias iš visų Kremliaus sumanymų, nes jisai paliktų Sovietų armiją dominuojančioje Europą pozicijoje.

Jisai nebus pavojingas Vakarų Europai tik tada, kada visos pavergtosios tautos bus nusikratičiusios komunizmo jungo ir bus suorganizavusios efektingą apsigynimo sistemą iš savo jėgų.

Realybę paremtas Vakarų atsakymas į tokios rūšies Maskvos pasiūlymus tėra vienas: *pirma turi būti išlaisvinta komunistų pavergtosios tautos Europoje.*

Tam reikia, kad iš satelitinių šalių ir Pabaltijo valstybių būtų evakuota Raudonoji armija kartu su Sovietų policijos bei teroro aparatais; kad tose šalyse būtų likviduoti komunistiniai režimai, kad į jas būtų sugrąžinti žmonės, kuriuos sovietinė žvalgyba išgabeno į Sovietų Sąjungos vergų darbo stovyklas arba kurie patys pasišalino į užsienį, bėgdami nuo komunistų teroro; kad Sovietų valdžios atvežti į tas šalis svetimų tautybių žmonės būtų išsiųsti atgal į tas vietas, iš kurių jie yra kilę; ir kad šitaip atgavusioms laisvę tautoms būtų duota galimybė demokratinių rinkimų keliu sudaryti savo valdžias.

Dar ir po to kurį laiką tos tautos nesijaus saugios, jei tuojau bus nukelta už Atlanto vandenyno JAV kariuomenė. Joms reikės laiko ir pagelbos tvirtai atsistoti ant savo kojų.

Kitokio kelio į pastovią taiką ir Europos saugumą nėra, kaip tik pavergtųjų tautų išlaisvinimo kelias.

Negalima tikėtis, kad Sovietų Rusijos valdžia ateinančioje konferencijoje arba artimoje ateityje tokiai taikos programai pritartų. Dėl jos reikės kovoti, ir kova gali užsitęsti ilgai. Bet yra svarbu, kad jos tikslai būtų jau dabar aiškūs laisvajai žmonijai. Tik tokiu būdu bus padėtas tvirtas pagrindas jos vieningumui.

Šios programos paskelbimas laimės Vakarų demokratijoms milijonus entuziastingų sąjungininkų anapus Geležinės uždangos.

Jungtinėms Valstybėms tenka pasiimti vadovaujančią rolę šioje kovoje.

Todėl mes geidžiame, kad ateinančioje Keturių Didžiųjų konferencijoje JAV, drauge su kitomis Vakarų demokratijomis, pasisakytų už išlaisvinimą Rytinės ir Centrinės Europos tautų, pakliuvusių komunizmo vergijon, ir mes prašome, kad būtų įsakmiai pabrėžta, jogei jų skaičiuje yra Lietuva, Latvija ir Estija.

Pateikdami šias savo mintis Valstybės Sekretoriaus maloniam dėmesiui ir nuoširdžiai dėkodami jam už jo gilią užuojautą nelaimės ištiktam mūsų tėvų kraštui, mes tikimės, kad JAV valdžia darys ką galėdama, kad jisai atgautų laisvę ir nepriklausomybę.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Leonardas Šimutis, pirmin.
Dr. P. Grigaitis, sekretorius

1955 m. birželio 13 d.
Washington, D. C.

VYRIAUS. LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO POSĖDIS

"1955 metais birželio 6-7 d.d. VLIKas, išklausęs VLIKo pirmininko pranešimo, aštuoniais balsais nutarė:

[illegible] VLIKo [illegible] ir Vyk[illegible] kad buvo sudaryti [illegible] minimi naujieji organai.

3. Vykdomoji Taryba sudaroma iš 5 (penkių) asmenų, pageidaujant įtraukti naujų žmonių kiek galint platesne bendradarbiaivmo baze.

4. Naujieji organai sutariami iki 1955 m. liepos mėn. galo.

Tolimesnėje posėdžio eigoje buvo nagrinėjami aktualūs užsienio politikos klausimai, svarstyti Lietuvos Rytų Sienų Studijų Komisijos reikalai, Raudonojo Kryžiaus sudėtis ir įvairūs kiti aktualieji klausimai."

Toks yra viešai paskelbtas apie 1955 m. birželio 6-7 d.d. įvykusį VLIKo posėdį komunikatas.

Š. m. birželio 6 d. įvykusiame grupių pasitarime, dalyvaujant aštuonioms VLIKą sudarančioms grupėms, buvo prieita prie vieningo nusistatymo, jog, atsižvelgiant į šių dienų padėtį, būtina sudaryti kiek galint platesnį VLIKo bendradarbiavimo pagrindą. Šiame pasitarime sutarta, kad principinės reikšmės reikalai būtų aprendžiami, kiek tai yra įmanoma, sutartinai.

VLIKo dauguma pareiškė savo norą, kad ji yra nusistačiusi dabartinę daugumą dar daugiau praplėsti. Turint galvoje Ukininkų Partijos ir Socialdemokratų atstovų pareikštą pageidavimą, kad ir socialdemokratai būtų įjungti į VLIKo vadovaujamąjį darbą, draugiškumo ir solidarumo principais prieita prie vieningo nusistatymo — ieškoti ir svarstyti visus būdus, kurie prie to vestų. Yra sutarta, kad [illegible] pių centrais, VLIKas susirinks priimti nutarimų, kurie vestų prie šio bendradarbiavimo įgyvendinimo, pagrįsto kiek galint platesne baze.

EUCHARISTINIS KONGRESAS IR LIETUVIAI

Rio de Janeiro mieste š. m. liepos 17-24 dienomis vyksta tarptautinis eucharistinis kongresas. Jame gražiai pasirodys ir lietuviai, kurie yra sudarę atskirą lietuvių sekciją. Liepos 17 d. po iškilmingų pamaldų Šv. Genovaitės bažnyčioje bus atidaryta lietuvių tikybinio meno paroda. Kongreso metu bus studijų konferencija, dvasininkų konferencija ir kt. Per iškilmingą procesiją lietuviai kviečiami dalyvauti su tautiniais drabužiais. Kongresą baigiant bus lietuvių bažnytinės muzikos ir giesmių koncertas.

E.

PER BIRŽELIO DEPORTACIJŲ MINĖJIMUS kai kurie veiksniai JAV iškėlė mintį kreiptis į viso pasaulio žmones ir pareigūnus, kad tose įstaigose ir dirbtuvėse, kur dirba pabaltiečiai, būtų paskirta Pabaltijo tautoms, užuojautos minutė.

MANO ANGELAS

Sunku tau būtų šiąnakt nusileisti—
Sunku su tokia didele našta.
Nėra žvaigždžių, ir šiaurėje pašvaistė
Pradingo, lyg užgijusi žaizda.

Dėl tavo nuovargio esu aš kaltas—
Tu mano skausmą, mano liūdesį neši.
Klaiki tamsa visas žvaigždes užvaldė,
Ir siela tapo į nokturną panaši.

Jei leidžiantis našta sparnus palaužtų,
Tą didį sopulį kentėtume abu,
Bet ar galėtum bepakilt į augštį
Iš mano žemės užkeiktų daubų?

Žinok—mums niekas neateitų į pagelbą—
Abu dejuotume per naktį sužeisti.
Tu nepraneštum jau, ką žvaigždės kalba,
Kur dingo ta pašvaistė, pilnatis . . .

Leonardas Andriskus

Katalikų Akcija

Veda: VINCAS JURONIS

PRIE DARBO UŽ KRISTŲ

Mūsų Šventasis Tėvas, Popiežius Pijus XII, vos spėjęs šiek tiek sustiprėti po tos sunkiosios ligos, susikvietęs pas save iš savo vyskupijos apie 800 kunigų, jiems be kitų dalykų aiškiai priminė, kad jie pilnai pasinaudotų pasauliečių katalikų talkininkavimu. Kreipdamasis į klebonus, jis prašė jų, kad jie mielaširdingai ir su supratimu atsižvelgtų į tuos asmenis, kurie siūlosi su savo įvairiais patarnavimais prisidėti prie įvairios apaštalavimo akcijos. O reikia atsiminti, kad popiežius labai retai kada kalba tik kokiai mažai grupei išimtinai; beveik visuomet jis tokiomis progomis pareiškia savo mintis ir pageidavmus viso pasaulio katalikams. Todėl ir šia proga jo pasakyti žodžiai yra taikomi visai pasaulio kunigijai. Ir jis tada be kitko taip pasakė: "Tegul kiekvienas, kuris yra skatinamas geros valios, atranda vietą Viešpaties vynuogyne, nes Jis priima kiekvieną patarnavimą, lygiai kaip kad Jis ieško darbininkų visomis valandomis. Viešpaties laukas yra milžiniškas, ir kultivavimo reikalavimai yra begaliniai. Tegul kiekvienas, kuris pasisiūlys į talką, būna mielai sutiktas."

Praėjusios vasaros metu vieną kartą jis, popiežius, taip prabilo: "Laikas yra atėjęs, kada pasauliečiai privalo užimti savo vietą šalia savo pakonsekruotųjų vadų, įsijungdami į būtiną pareigą, kad paskleidus Kristaus mokslą tarp tų, kurie Jo nepažįsta. Tai yra didžiausias uždavinys, kuris stovi priešais mūsų pasauliečius, ir taip pat tai yra toji Katalikiškos Akcijos forma, kuri yra artimiausia Jėzaus Širdžiai."

Vienas vyskupas iš pačios Afrikos gilumos, kurio vyskupija yra tarp Tanganikos ir Viktorios ežerų, atvažiavęs neseniai į Ameriką, vienos kalbos metu labai aiškiai apibūdino pasauliečių katalikišką veikimą (Jo kalba yra paduota š. m. balandžio mėn. žurnale "The Catholic Mind"). Jis taip išsireiškė: "Pergalinti, ar misijonoriška, Bažnyčios užduotis yra kaip tik pagrindinis pasauliečių darbas." Toliau jis išsireiškė, kad apaštalavimas yra "prigimta pasauliečių teisė." Šiandieninė pasauliečių pareiga yra įsibrauti visur. Kunigija gali nurodinėti, bet pats uždavinio įvykdymas turi būti atliktas pasauliečių, tų eilinių žmonių, kurie darbuojasi įvairiose kasdieninio gyvenimo srityse.

Nurodydamas priežastis, kodėl pasauliečiai turi prisiimti didžiausią atsakomybės dalį misijonoriškame darbe, vyskupas pabrėžė, kad "taip turi būti ne todėl, kad nėra užtektinai kunigų ir dvasiškių, kurie rūpintųsi tuomi darbu, ne todėl taip pat, kad laiko reikalavimai yra įpareigojantys ir jog net pats Šventasis Tėvas prašosi pasauliečių apaštalavimo. Taip yra todėl, kad apaštalavimas yra pasauliečio prigimta teisė. Mes, kurie esame hierarchijoje, tiktai primename jiems tą faktą . . . Įpareigojimas pasidaryti apaštalu yra gautas per Krikštą. Šis įpareigojimas yra pašventintas per Sutvirtinimo Sakramentą maždaug tuo pačiu būdu, kaip kad vyras yra pašventinamas kunigystei . . . Mes turime tiesą, bet tiktai ne vien dėl savęs. Tiesa yra Dievo duota visam pasauliui, ir tai reiškia, jei vienas žmogus jau turi tą tiesą, jis yra įpareigotas ją perduoti toliau."

Worcesterio vyskupas John J. Wright pereitą vasarą viename susirinkime su barančiais žodžiais kalbėjo į susirinkusius: "Kai kurie pamaldūs žmonės yra kalti dėl savo lengvabūdiškumo, kada jie pajuokia tokias visokias 'grynai žmogiškas pastangas' ir įsivaizduoja, kad visa, ką mes turime daryti, idant atitaisytume pasaulį', kurį jie patys jaučiasi turį . . . Šitoks angeliškumas kartais yra pavadinamas kaip pamaldžiųjų herezija. Bet Katalikiškoji Akcija pripažįsta, kad visos tokios žmogiškos priemonės yra reikalingos, nors tačiau jų vienų neužtenka.

"Katalikiškoji Akcija didžiuojasi, kad vieni jos nariai yra intelektualai, kiti artistai, prekybininkai, valstybininkai, darbininkai ir kiti pasekėjai visokių žmogiškų profesijų. Bet ji reikalauja, kad nė vienas nebūtų vien tik kaip intelektualas, ar kaip artistas, politikas, ar kaip kareivis. Ji pakviečia visus tokius atsinešti į savo profesiją pajautimą dieviško pašaukimo ir religinės misijos, dėka kurių ir patys paprasčiausi žmogaus siekimai pasidaro dieviškos apvaizdos priemonėmis ir įrankiais atstatymui visų dalykų, dvasinių ir materialinių, Jėzuje Kristuje."

Prieš porą metų Popiežius Pijus XII kreipėsi į viso pasaulio jaunimą, šaukdamas jį į talką pasiekti dvasinį išgelbėjimą ir atkuriauti "nebežmoniską" ir "antikrikščioniską" pasaulį. Be kitko jis taip kreipėsi: "Visi jauni žmonės, nežiūrint koks jų pašaukimas, yra reikalingi pilnutinio tikėjimo ir turėtų būti pasirengę atsižadėti visokio vidutiniškumo . . . Pasaulis yra reikalingas jaunimo, kuris trokštų dieviško gyvenimo, ir trokštų jo gausiai; jaunimo, kuris studijuodamas, dirbdamas, melsdamasis ir kentėdamas turėtų aistringą meilę Jėzui savo sieloje, tarytum kokią liepsną, kuri jį visą prarytų."

Šias kelias citatas užbaigsiu su vienu gana praktišku atsilieptimu. Viename suvažiavime, ir kaip tik tokiu Katalikiškos Akcijos vekėjų tarpe, vienas iš jų taip prabilo: "Katalikiškoji Akcija reiškia pagelbėti savo vyskupui Bažnyčios darbe—mokyti, daryti šventais, perreformuoti visuomenę. Kada jūs pradedate savęs teirautis, 'Kodėl aš nieko dėl to nedarau?' jūs paliečiate tik pačią pradžią Katalikiškojo Veikimo. Todėl geriau pradėkite patys savęs klausinėti, 'Ką aš galiu padaryti?' "

Bet geraj supraskite, kad Katalikiškoji Akcija yra veikimas giliausioje ir pilniausioje savo prasmėje dėl paties Dievo. Čia žmogus, naudodamasis mūsų Bažnyčios teikiamomis priemonėmis ir patarimais, turi siekti vien didesnės Dievo garbės, ir visi jo darbai turi būti persunkti su karštais meilės jausmais Dievui. Ir pats pirmasis žingsnis turi būti padarytas į savo paties širdį. Pirma reikia save padaryti vertu įrankiu paties Dievo panaudojimui, ir tik tada Jis teiksis jumis pasinaudoti, tik tada Jis laimins Savo malonėmis jūsų darbus.

A. Lešmantas

MOTERŲ SĄJUNGOS SEIMAS

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 26-tasis seimas įvyks Worcester, Massachusetts, Šv. Kazimiero parapijos salėje, kampas Providence ir Waverly Sts.

Sekmadienį, rugpiūčio 14 d., 1955 m. — *Apšvietos Diena.* Atstovės ir dalyvės išklausys šv. Mišias 9:45 ryte Šv. Kazimiero bažnyčioje.

2 val. p. p. posėdis Šv. Kazimiero parapijos salėje.

7:30 val. vakare, sekmadienį, toje pačioje salėje, delegačių priėmimas.

Rugpiūčio 15 d. pirmadienį, 9:00 val. ryte šv. Mišios, Šv. Kazimiero bažnyčioje. Po šv. Mišių 10:30 val. pusryčiai.

11 val. prasidės seimo sesijos.

Pirmadienio vakarą—koncertas.

Antradienio vakarą—išvažiavimas-piknikas.

Trečiadienio vakarą—seimo bankietas.

Atstovių registracija—$15.00. Ta suma apmokės kiekvienos seimo dienos pietus ir vakarienę, parengimus bei pramogas; pradedant sekmadienio vakaru iki seimo pabaigos.

Atstovės norinčios apsistoti privačiuose namuose yra prašomos kreiptis laišku į—Mrs. A. Sidabra, 6 Commonwealth Avenue, Worcester 4, Mass.

Seimo Rengimo Komisija

AMERIKOS LIETUVIAMS

TAUTIEČIAI!

Jungtinių Amerikos Valstybių Nepriklausomybės paskelbimo sukakčių išvakarėse pasireiškė svarbus šio krašto lietuvių tautinio gyvenimo įvykis—liepos 2 dieną New Yorke į pirmąjį posėdį susirinko neseniai išrinktoji *JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba*. Ta proga JAV LB Laikinasis Organizacinis Komitetas Bendruomenės vadovavimą perdavė Tarybai ir pats nustojo veikęs.

Nuo 1949 m. pavasario, kai buvo nustatyti *Pasaulio Lietuvių Bendruomenės* organizaciniai pagrindai, įvairiose laisvojo pasaulio šalyse sąmoningi lietuviai sukruto iš naujo persiorganizuoti. O persiorganizuoti reikėjo visur, nes nuo 1940 m., kai Lietuva tapo sovietų okupuota, iškilo nauji svetur esantiems lietuviams istorinės reikšmės uždaviniai lietuvybės išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo srityse.

Ligi tol tautinės gyvybės ir lietuviškosios dvasios srovė tekėjo iš Lietuvos, iš tautos kamieno. Nuo pat žiaurios sovietų okupacijos pradžios ne tik lietuviai svetur nebeteko lietuviškosios šilumos iš senosios tėvynės, bet ir pati tauta namie, kankinama ir žudoma, nustojo tautinio gyvenimo vyksmui būtinų sąlygų. Todėl svetur esantiems lietuviams atiteko nepaprastai svarbus, bet drauge ir didžiai sunkus visas lietuvių tautos likimo ir lietuvybės išlaikymo uždavinys. Tam tikslui ir susikūrė PLB-nė, kaip vieningas ir bendras visų lietuvių frontas.

Po svyravimų ir svarstymų tik 1951 balandžio mėnesį buvo galutinai apsispręsta ir JAV lietuviams, atitinkamai pakitusiai tautos padėčiai, naujiems uždaviniams ir persigrupavusiam lietuvių pajėgumui svetur, persiorganizuoti—burtis į *JAV Lietuvių Bendruomenę*, ypač lietuvybės išlaikymo gyvenimui, nes Lietuvos laisvinimo kovai jau buvo susiorganizuota Amerikos Lietuvių Tarybos vardu.

Tuo pačiu metu buvo sukurtas ir JAV Lietuvių Bendruomenės vyriausias pradininkas—*Laikinasis Organizacinis Komitetas*.

1951 lapkričio 18 d. New Yorke didele įspūdinga šventė—iškilminguoju aktu oficialiai pradėjo veikti JAV Lietuvių Bendruomenė.

Kaip nebuvo lengva čia, senoje ir su ilgametėmis visuomeninio gyvenimo tradicijomis Amerikos Lietuvoje pasiryžti ieškoti naujesnių pakitusiam laikui ir didesniems uždaviniams organizacinio tvarkymosi formų bei pozityvesnio kelio į blėstančios lietuvybės išlaikymo darbus, taip pat nebuvo visai paprasta greitai susitvarkyti su naujosios JAV LB-nės organizaciniais darbais, ypač su apylinkių bei apygardų veikimo klausimais.

Tačiau daugelis kliūčių buvo įveikta.

Per tuos kelerius metus apygardų ir apylinkių veikimas įgavo konkrečias formas; ne tik užsimota, bet ir pasigėrėtinai tesėta įvairių darbų lietuvybės išlaikymo bare ir tautinės kultūros srityse.

Susitvarkė bent 60 apylinkių didžiosiose lietuvių kolonijose, jos susibūrė į beveik 10 regioninių centrų—į apygardas. O, štai, š. m., gegužės 1 d. net 7,000 tautiečių atėjo atlikti ligi šiol nepraktikuotos mūsų visuomeniniame gyvenime pareigos—tiesioginiais rinkimais slaptu balsavimu išrinkti lietuvybės išlaikymo vadovybės—JAV LB Tarybos.

Paskatintų ligšiolinių pasisekimų ir įėjusių į jau išbandyto tvarkymosi kelią, Lietuvių Bendruomenės padalinių darbai turi pakeisti visą lietuvybės išlaikymo padėtį ir tautinio gyvenimo turiniu apjungti visus mūsų krašto lietuvius.

Laikinasis Organizacinis Komitetas, turėjęs a) išleisti teisinius nuostatus JAV LB veikti, b) organizuoti LB apygardas bei apylinkes ir c) įvykdyti JAV LB pirmosios Tarybos rinkimus, savo uždavinį atliko.

Jis priėmė Laikinuosius JAV LB įstatus, inkorporavo L. B-nę valdžios įstaigose, išleido įvairiu instrukcijų, organizavo pasitarimų bei suvažiavimų, populiarino Bendruomenės idėją, bendradarbiavo su įvairiomis organizacijomis bei įstaigomis ir visais būdais telkė Amerikos lietuvius į vieningą lietuvybės išlaikymo žygį.

Lietuvių Bendruomenė esmėje apjungia visus lietuvius, nedarydama tarp jų jokio skirtumo, ir visiems lietuviams Bendruomenėje laiduojamos vienodos teisės. Kai lietuvybės išlaikymo gyvenimas remiasi kiekvienu lietuviu bei kiekviena lietuviška šeima, tai ir pats organizacinis Bendruomenės susitvarkymas privalomas aiškios demokratinės dvasios ir demokratinės formos. To rūpestingai siekė Laikinasis Organizacinis Komitetas, to, be abejo turės siekti ir tolimesnė JAV LB vadovybė. Svarbu, kad kiekvienam lietuviui būtų miela Bendruomenėje ir kad Bendruomenė būtų artima kiekvienam lietuviui.

Savo darbą užbaigdamas JAV LB Laikinasis Organizacinis Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems, ligi šiol visaip rėmusiems Bendruomenę ir lietuvybės išlaikymo darbus bei talkinusiems Komitetui, drauge kviečia Amerikos lietuvius ir toliau remti Bendruomenę ir vis sąmoningiau gyventi lietuvybės išlaikymo gyvenimą, o savo įpėdinei—JAV LB Tarybai—Laikinasis Organizacinis Komitetas linki geriausio pasisekimo!

JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas:

Nariai—Prel. J. Balkūnas, K. Bielinis, H. Blazas, W. M. Chase, dr. M. J. Colney, K. Kleiva, A. Saulaitis, dr. P. Vileišis ir J. Vilkaitis.

Narių antrininkai—dr. B. Nemickas, A. Ošlapas, A. S. Trečiokas, P. Vainauskas ir J. Valaitis.

1955 liepos 2,
Jungt. Amerikos V-bėse

KAIP SUDARYTI IR UŽPILDYTI GARANTIJŲ BLANKAS?

Kiekvienas garantijų davėjas turi užpildyti 6 blankų kopijas (Form DSR-8), kurias galima gauti BALFo Centre, vietos BALFo skyriuose, lietuviškų laikraščių redakcijose. Užpildant reikia gerai įsiskaityti ir suprasti visus klausimus ir tik po to pradėti rašyti. Rašyti reikia rašomąja mašinėle ir aiškiai bei pilnai atsakyti į visus klausimus.

Pagal susitarimą su valdžia, kas sudarys garantijas per BALFą, tam nereikės gauti jokių kitų valdžios įstaigų dokumentų, kad pažymėtas darbas arba nurodytas butas yra tikras. Ypač svarbu, kad nereikės Darbo Įstaigos (U. S. Employment Service) pažymėjimo (Clearence Order), kad darbo garantija yra jų tvirtinama.

Kadangi jokių kitų pažymėjimų pristatyti nereikia, yra reikalaujama blankas užpildyti kuo tiksliau ir pilniau. Ypatingą dėmesį prašome atkreipti į garantijų blankų psl. 2, Section III. Toje vietoje būtinai reikia nurodyti sekančius duomenis:

1. Darbo pavadinimas (Type of employment or name of the job). Jis turi būti galimai aiškiau nusakytas. Pavyzdžiui, nesakyti "Laborer" arba "Farm Hand", bet geriau "Construction laborer" arba "General Farm Hand" ir panašiai.

2. Keliais žodžiais apibrėžti būsimą darbą (job summary).

3. Jei nurodytas darbas reikalingas specialaus išsimokslinimo (education) ir praktinio patyrimo (experience), tai pažymėti, koks jis turėtų būti.

Jei to nereikia—pažymėti "employer will train, no special skills required, knowledge of English not required".

4. Ar reikės priklausyti unijai? Jeigu reikėtų, tai reikia įrašyti šias žinias:

a. Kokia unija (A.F.L., C.I.O. ar kita)?

b. Kokie reikalavimai įstoti?

c. Koks įstojamasis mokestis (initiation fee)?

d. Koks mėnesinis mokestis (dues)?

e. Per kiek laiko pradėjęs dirbti turi įstoti į uniją?

f. Jei įstojimo laikas mažesnis kaip 30 dienų, tai pažymėti, ar darbdavys priklauso National Labor Relations Board jurisdikcijai? Tas nustatoma iš to, jei žinoma, kad darbdavys arba jo gaminiai turi ryšio su "interstate commerce".

5. Kiek valandų per savaitę dirbs ir kokį atlyginimą gaus? Be to, pažymėti, kad "these are the prevailing wages in this area".

Garantijų sudarytojai labai prašomi psl. 3, par. 3, nurodyti pavardes bei giminystės ryšį šeimų, kurioms jie yra jau sudarę garantijas pagal Refugee Relief Act of 1953, bei garantijų sudarymo datą.

Kaip jau sakyta, garantijas gali sudaryti tiktai Amerikos piliečiai. Tačiau darbdavys gali būti nepilietis, taip pat ir butas gali būti nurodytas pas nepilietį.

Kelionės išlaidas iki Amerikos, o taip pat Amerikoje iki garantijoje nurodytos apsigyvenimo vietos, turi apmokėti garantijų davėjas arba pats imigrantas. Jei nei vienas, nei kitas neturėtų reikiamų lėšų, prašome kreiptis į BALFą ir prašyti paskolos. Paskolą BALFas išrūpins, kurią turės grąžinti atvykęs tremtinys per keletą metų be procentų.

Kai 6 blankų kopijos bus užpildytos ir pasirašytos, tai garantijų sudarytojas vieną kopiją turi pasilikti sau, o kitas 5 kopijas tvarkingai sudėti į didesnį voką ir tuojau siųsti BALFo centrui šiuo adresu: *BALFas, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.*

MIELIEMS SKAUTAMS, VADOVAMS, TĖVAMS IR REMEJAMS

Mieli Broliai Skautai! Nuoširdžiai sveikinu Jus visus suskrendančius į šios vasaros stovyklas—tą tikrąją skautišką mokyklą nuostabioje gamtoje. Stovyklose atbaikime savo skautiškųjų metų darbą, sustiprėkime kūnu ir atgaivinkime savo aplinkoje lietuvišką dvasią. Tegu skamba stovyklose gryna lietuvių kalba ir graži lietuviška daina. Tegu mūsų tarpusavio bendravimas būna broliškas ir riteriškas, jungiąs širdis vienon tamprion grandin, nes juk esame tos pačios Motinos Lietuvos vaikai.

Broliai Vadovai! Tegu nebūna Jums šių vasaros stovyklų naštos perdaug, nes kiekvienas mūsų žinome ką šiandien *turime* daryti, kuriuo keliu eiti. Jūsų atpildas—malonus jausmas širdyje pareigą gerai atlikus, o ją didele kantrybe atliekate jau 10 metų būdami toli nuo Tėvynės. Jūsų džiaugsmas—būrys žvalių, sveikų lietuviukų, kuriuos stengiatės išlaikyti savajam kraštui. Pasistenkime, kad ir šios vasaros stovyklos būtų turiningos, persunktos lietuviška dvasia, kad jos prisidėtų prie augimo mūsų mielos Sąjungos, jungiančios lietuvišką jaunimą pačia plačiausia prasme.

Mieli Skautų Tėvai ir Bičiulai! Didelė dalimi Jūsų pastangomis auga mūsų vienetai plačiame pasaulyje nuolat medžiagiškai stiprėdami. Dėkoju Jums, mielieji, už visokeriopą paramą ir gražų bendradarbiavimą su skautų vadovais, kviesdamas būti mūsų stovyklų mielais svečiais. Aš neabejoju, kad Jūsų vaikai patyrusių vadovų priežiūroje turės tikrai puikias stovyklas, kad jie grįš namo sveiki, laimingi ir kupini gražiausių išgyvenimų. Tuo mes, vadovai, atsilyginsime Jums už mums parodytą pasitikėjimą per visus metus.

Visiems broliams linkiu saulėtos vasariškos nuotaikos. Tegu būna šios vasaros stovyklos Tėvynei nauda ir Viešpačiui garbė.

Budėkime!

v. s. Stp. Kairys,
LSB Vyriausiasis Skautininkas

Toronto, 1955 m. birželis.

LIETUVOS PAJŪRIO GINTARAS

Stuttgarte, Vakarų Vokietijoje, atidarytas gintaro muziejus. Jame išstatyti reti gintaro pavyzdžiai, rasti Lietuvos ir Rytprūsių pajūryje. Taip pat išstatyta nemaža gintaro dirbinių. Tai tylūs liudininkai Baltijos pajūrio žilosios senovės.

Hamburge, Šiaurės Vokietijoje, veikia stambesnė gintaro apdirbimo įmonė, kuri dar ir šiandien apdirba gintarą. Antrojo Karo pabaigoje evakuotą iš Karaliaučiaus ir Klaipėdos.

Iš praeities žinoma, kad jau žiloje senovėje Lietuvos pajūrio auksas—gintaras, tolimais keliais patekdavo iki Persijos, kur tais laikais buvo vertinamas labiau, negu tikrasis auksas.

Kai šiemet Vakarų Vokietijoje lankėsi Persijos monarchas su žmona—jiedu buvo apdovanoti Baltijos jūros gintaro dovana. Pastaruoju metu pastebima gyva gintaro prekyba Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Pasirodo, kad Sovietų užsienio prekybos įstaigos pagrobtą Lietuvos pajūrio gintarą gabena į Ameriką. Tačiau jis leidžiamas apyvarton, ne su sovietine etikete, bet Lietuvos vardu. Taip elgiasi Sovietai žinodami, kad jų vardu paleistų gintarinių gaminių paklausa būtų maža. Sovietai į Ameriką nukreipdami Lietuvos gintaro gaminius, siekia prisižvejoti dolerių, kurių jiems labai trūksta. *E.*

Klausykite
LITHUANIAN MELODIES
Ann Arbor—WPAG—1050 kilocycles
Sekmadieniais 1:00-1:30 p. p.
RALPH VALATKA, Vedėjas
15756 Lauder, Detroit 27, Michigan
BRoadway 3-2224

KUN. J. A. LIETUVNINKO MIRTIES 12-TOS METINES PROGA

BALTIMORE, Md.—Šių metų liepos 22-rą sueis lygiai 12 metų nuo buvusio Šv. Alfonso parapijos ilgamečio klebono kun. Juozo A. Lietuvninko mirties, teisingai pavadinto Baltimorės lietuvių patriarku.

"Garso" Nr. 31, rugpiūčio 5, 1943, buvo išspausdintas raštas plačiau apibudinąs velionio gyvenimą, darbus ir nuopelnus. Kaip ir daugumos kitų anų laikų lietuvių kelias prie užsibriežto tikslo buvo sunkus.

Juozas Lietuvninkas gimė Vištakaimy, Alvito valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje, sausio 25-tą dieną, 1865 metais, iš Mato Lietuvninko ir Onos Siaurusaitytės. Juozas buvo penktas vaikas iš septynių.

Kun. Petras Siaurusaitis, buvęs Waterbury, Conn., lietuvių parapijos klebonu, buvo jo artimas giminaitis, ir drauge su juo atvyko į Ameriką.

Velionis mokėsi Vilkaviškio miesto rusų pradžios mokykloj per keturis metus; Alvite, kur buvo vietos vargonininko padėjėju. Vikaras kun. Barkauskas lavino jį, mokydamas lenkų ir lotynų kalbų, muzikos ir giedojimo. Po kiek laiko, kun. Barkauską iškėlė ir jau nebeliko kas rūpintūsi jauno mokinio lavinimu. Grįžo namon.

Susitikęs su savo vyresniu giminaičiu Petru Siaurusaičiu, tarėsi, kas daryti. Abiem atrodė, kad tuometinėje Lietuvoje nebus galima pasiekti kunigystės luomo; tat, nutarę vykti į Ameriką.

1884 metų pradžioj, Petrui turint 36 metus, o Jonui 19, išvyksta per Vokietiją ir po mėnesio pasiekė New Yorką.

Tuo metu imigracijos įstatymai nebuvo tokie griežti, kaip dabar. Įleido Amerikos valdžia, kad ir be pinigų ir be giminių. Kelias dienas praleidę klaidžiodami New Yorke, galop išvyksta Shenandoah, Pa., ten gyvena, tiesiog atsiras angliųkasyklose. Ir ten nusiavo į Shamokin, Pa., o po to į Baltimorę, pas savo pažįstamą (iš Vilkaviškio) Vincą Jokubauską. Šis jį supažindino su žemaičiu kun. Petru Konču, kurs tuo laiku klebonavo lenkų Šv. Stanislovo parapijoj.

Kun. Končas visokiais būdais rūpinosi savo nauju parapijiečiu. Pagaliau, įstojo į jėzuitų vietinę kolegiją ir išbuvo tris metus iki 1886. Mirus kun. Končui, naujas klebonas kun. Rodavičius irgi rėmė studentą ir pasiuntė jį į lenkų vedamą seminariją. Detroite, mokytis filosofijos. Vėliau, kardinolas Gibbons, Baltimorės arkidiecezijos galva, pasiėmė savo globon. Persikėlė į Šv. Marijos seminariją Baltimorėje.

Kunigu įšvęstas gruodžio 23, 1893 m. Kardinolas, tuoj po įšventinimo, paskyrė jį neseniai įsikūrusios Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonu.

Gana sunkias dienas teko naujam klebonui praleisti. Maža saujelė parapijiečių, skolų daug. Ilgus metus vos gaudavo tik pragyvenimą iš savo žmonių; apie algas nei kalbos nebuvo. Tačiau po 12 metų parapija tiek sustiprėjo, kad įstengė nusipirkti didesnę ir gražesnę bažnyčią. Išbuvus kitus 12 metų, 1917 m. kardinolas paskyrė Šv. Alfonso parapijon.

Vyraujantis kun. Lietuvninko pažymis—didelė tikybos ir tautos meilė. Buvo pačiame priešakyje vietos inteligentijos renkant atbundančiai Lietuvos valstybei aukas. Tautos Fondui daug aukų surinko. Atkvietė Seseles Kazimierietes į Baltimorę vesti mokyklą. Rėmė visas tikybines ir tikybai palankias tautines draugijas. Nuo jo įšventinimo 1893 metais, iki 1916 metų, pats vienas atlikdavo visą parapijos tikybinį darbą.

Už jo tautinę darbuotę, Lietuvos Valstybė įteikė jam Gedimino Ordiną, Rikijo laipsnį, vasario 28, 1935 m.

Beje, kun. J. A. Lietuvninkui dar būnant ligoninėje nuėjau atlankyti. Besikalbant, jis rodė didelį sielojimasi mūsų organizacijomis ir lietuvybės išlaikymu.

Teilsis jo vėlė Viešpaty!

J. G. B.

KAIP BUVO PASKANDINTA "GOYA"

Tremtiniai ir vokiečiai pabėgėliai įvairiomis progomis pamini 10 metų, kaip jie neteko savo tėvynių ir, bėgdami nuo raudonojo sriauto, pasuko į Vakarus.

Vokiečių spaudoj aprašyta, kaip bolševikai naktį iš balandžio 16 į 17 daugiau kaip prieš 10 metų, paskandino Baltijos jūroje su 7,000 žmonių laivą "Goyą". Turint galvoj, kad su "Titaniku" paskendo 1,400 keleivių, tai "Goyos" paskandinimas reiškia didžiausią laivų katastrofą istorijoje, pažymima vokiečių pabėgėlių spaudoje.

"Goya" buvo pastatyta Norvegijoj, per karą pateko vokiečiams ir kurį laiką buvo naudojama kaip taikinių laivas Kielpėdos povandeninių laivų mokomajai flotilijai. Jau prie Helos ją smarkiai bombardavo bolševikų aviacija. Tiesiog buvo baisūs vaizdai, kaip žmonės, norėdami ištrūkti iš bolševikinio siaubo, drauge su kariais į ją veržte veržėsi. Galų gale jų susirinko daugiau kaip 7,000. Iš visų jų, laivą paskandinus, tik 195, išsilaikę viršum vandens su gelbstančiais diržais. *E.*

"As a member of the Foreign Affairs Committee of the House of Representatives, I have taken a sincere interest in the freedom of those countries behind the Iron Curtain, and the good work which the people from these countries in the United States are doing to keep up morale and spirit of this cause."

Congressman James J. Fulton

"It is most encouraging to me to find so many Americans of Lithuanian descent who are opposed to any policy of co-existence which recognizes, either explicity or by implication, that Communist Russia has any right to Lithuanian soil."

Senator John Brickes

"All the people who believe like I do are mighty proud of the way the Lithuanians have conducted themselves in a dangerous situation and in a troubled are."

Congressman Sam Rayburn,
Speaker of the House of Representatives.

LRKSA 98 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

WORCESTER, Mass.—Liepos mėnesį 98 kuopos susirinkimo nebus. Reguliaris susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpiūčio 7, Aušros Vartų parapijos svetainėje, 9 val. ryte. Visos narės ir nariai maloniai kviečiami įsidėmėti šį pranešimą, rugpiūčio 7-tą dalyvaukite susirinkime ir atsiveskite kandidatų įsirašyti nariais.

M. Laužonis, sekr.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus liepos 17-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvaukite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus liepos 17-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus liepos 17-tą dieną, tuoj po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, malonėkite dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus liepos 17-tą dieną, Mockaičio svetainėje. Pradžia 1 P. M.

LOS ANGELES, Cal.—42 kuopos susirinkimas bus liepos 31-ma diena, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, tuoj po sumai.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus liepos 17-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

ASHLEY, Penna.—69-tos kuopos susirinkimas bus liepos 17-tą dieną, 2 val. po pietų pas kuopos raštininką J. Šupšinską, 29 Fall St., Ashley, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus liepos 17-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus liepos 24-tą dieną, tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėj, Schaefer ir Grand River Ave.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus liepos 17-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAN, Pa.—194-tos kuopos susirinkimas bus liepos 17-tą dieną, 12:30 P. M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

MANCHESTER, Conn.—216 kp. susirinkimas bus liepos 31-mą dieną, Lietuvių svetainėje, 24 Colvai Street. Visos narės-nariai malonėkite dalyvauti.

Australijoje leidžiamas "The Sunday Advertiser Supplement" paskelbė pranešimą apie tai, kaip Lietuvoje keičiamos pavardės: lietuviai jas keičia norėdami išvengti persekiojimų, o rusai kitais sumetimais jas lietuvina.

THIS WEEK IN AMERICAN HISTORY

HAWAIIAN ISLANDS

On July 7, 1898, President William McKinley signed the joint resolution of Congress providing for the annexation of the Hawaiian Islands to the United States. Sanford Dole, who was President of the Hawaiian Republic after the revolution which ended the rule of Queen Liliuokalani, had been requesting the annexation of the islands for a number of years. However, President Cleveland vigorously opposed the move, and it was only after American victories in the Spanish-American War, when Hawaii's value as naval installation was proved that the supporters of annexation could muster sufficient votes to pass the annexation resolution. Congress granted territorial status to Hawaii in 1900, and there is a possibility that it will be admitted to the Union as the forty-ninth or fiftieth state—Alaska being the other territory whose statehood is under consideration.

Common Council

"We all hope that the oppressed people of Lithuania and the other unfortunate countries of the world will not continue to suffer indefinitely from Soviet tyranny. You may be assured that I shall continue to devote my efforts toward helping those people obtain the freedom they desire."

Congressman John Lesinski

"With public opinion nothing can fail; without it nothing can succeed."—Abraham Lincoln.

"GARSO" KNYGYNE

GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvieną dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveikslinota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00.

CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas, Anglų kalbon įvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. Kaina $4.00.

VAI LĖKITE DAINOS—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. Kaina $1.00.

THE EVENING SONG (Vakarinė Daina) A collection of Lithuanian Folk Tales, Legends and Fables. Compiled and translated by Vytautas F. Beliajus. Kaina $3.00.

POEZIJA—Jurgio Baltrušaičio eilėraščiai. Spaudai parengė J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. Kaina $2.00.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie norėtųsi gauti Amerikos pilietybės antrųjų popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai angių ir lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

AUDROSE, Bakučiaičio eilėraščiai. Kaina $1.50.

JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos	$2.00
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos	2.00
ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Faustos Kirkos	2.00
MISIOS, Jeronimo Kačinsko	1.50
LIAUDIES DAINOS, IV. K. V. Banaičio	2.00
100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaičio	7.00

Užsisakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 28 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS
PUIKIĄ MALDAKNYGĘ

"RAMYBĖS ŠALTINIS"

Surinko prelatas P. M. JURAS. Išleido *Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija*, Chicago, Illinois, 1954 metais. 544 puslapių. *Kaina $3.00.*

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Milauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. *Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.*

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų)	.50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais	.40

Užsisakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 28 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ŽINIOS

METINIS PIKNIKAS ŠV. MARIJOS VILOJ ELMHURSTE

Pereitam "Garso" numery trumpai buvo pranešta, kad metinis piknikas Elmhurste įvyks sekmadienį, liepos 31-mą, ir buvo priminta, kad kitos šių rajonų organizacijos ir draugijos tą dieną savo pramogų nerengtų, kad didesnis skaičius žmonių galėtų dalyvaut Elmhursto piknike ir paremti Jėzaus Nukryžiuotojo seseles ir jų vedamą senelių prieglaudą.

Kiekvieną metą į Elmhurstą suvažiuoja žmonių iš Scrantų, iš Wyoming Klonio ir net iš tolimų kolonijų. Čia visi maloniai praleidžia laiką ir paremia kilnius seselių darbus. Be abejonės, ir šiemet liepos 31-mą geraširdžiai rėmėjai gausingai suplauks į Šv. Marijos Vilą.

Rengkitės patys dalyvauti ir paraginkit savo artimuosius ir draugus.

LRKSA 4-TOS PENNA APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS

Kaip kitais metais, taip ir šia vasarą LRKSA 4-toji Penna apskritis turės du išvažiavimus. Pirmasis išvažiavimas įvyks sekmadienį, rugpiūčio 14-tą, Rocky Glen parke; antrasis išvažiavimas įvyks sekmadienį, rugpiūčio 28-tą, Sans Souci parke.

Apskrities valdyba darbuojasi, kad išvažiavimai visais atžvilgiais būtų sekmingi. Daugelis iš praeities žino, kad 4-tos apskrities išvažiavimai sutraukia gausingą publiką, kuri maloniai praleidžia laiką ir prisideda prie gerų tikslų parėmimo. Kiekvieną metą apskritis iš savo iždo skiria aukas Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų vienuolynui, Bendrajam Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui—nelaimingų Lietuvos tremtinių šelpimui ir kitiems patriotiniems ir labdaringiems tikslams.

Rengėjai pasitiki, kad ir šios vasaros išvažiavimus lietuvių visuomenė nuoširdžiai parems.

KLUBIETĖS RENGIA IŠVAŽIAVIMĄ

Antradienį, birželio 28-tą, Redington viešbučio patalpose, Wilkes-Barre, Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas turėjo reguliarį mėnesinį susirinkimą. Išklausyti įvairūs raportai ir pranešimai.

Tarp ko kito svarstyti metinio išvažiavimo reikalai. Mrs. J. Mikolosko išrinkta rengimo komiteto pirmininke, o Mrs. E. Šuldauskienė—padėjėja.

Klubas paskyrė $100.00 Wyoming Valley Chapter National Association for Retarded Children, taipgi paskyrė $10.00 komitetui, kurs rūpinasi Jungtinių Tautų dienos paminėjimu, kurs įvyks spalių mėnesį.

KINGSTONO PARAPIJOS CHORAS BUVO ATLANTIC CITY

Kingstono Šv. Marijos parapijos choras, kuriam vadovauja ilgametis vargonininkas muzikas Jonas J. Šaučiūnas, liepos 3 ir 4 dienas praleido Atlantic City. Choras vyko ekskursiniu busu. Kadangi dienos pasitaikė labai gražios, tai choristės ir choristai maloniai praleido laiką ir patenkinti grįžo namo.

25 DOLERIAI BALF'UI

Wyoming Klonio Lietuvių "Dainos" Draugija iš savo iždo paskyrė 25 dolerius BALFui—nelaimingųjų Lietuvos tremtinių šelpimui. Čekį priėmė BALFo direktorius Matas Zujus ir persiuntė centrui Brooklyne.

"Dainos" Draugiją sudaro keturi Wyoming Klonio lietuvių R. K. parapijų chorai, būtent: Plymouth'o Šv. Kazimiero, Kingston'o Šv. Marijos, Luzernės Šv. Onos ir Miners Mills Šv. Pranciškaus.

"Dainos" Draugija kasmet Darbo Dieną rengia Wyoming Klonio Lietuvių Dieną, kuri sutraukia gausingą publiką ir dalį pelno paskirsto kultūriniams ir labdaringiems tikslams.

Tokią Lietuvių Dieną "Dainos" Draugija rengia ir šių metų Darbo Dieną, rugsėjo 5, Sans Souci parke.

DARATA BUROKAITĖ IŠTEKĖJO

Šeštadienį, liepos 2-rą, Kingstono Šv. Marijos bažnyčioje buvo sutuokta Darata A. Burokaitė su Herman F. Bozentka. Sutuokė kun. John McLaughlin.

Ceremonijų laiku vargonais grojo muzikas J. J. Šaučiūnas, o solo giedojo Edward Schappert.

Jaunavedę prie altoriaus palydėjo tėvas Jonas Burakas.

Palydovų pulką sudarė Mrs. J. O'Donnell iš Rochesterio, N. Y., anksčiau gyvenusi Kingstone; Mrs. Claire Kelly iš Kingston ir Tina Catania iš Philadelphijos; Sandra Bloomberg iš Wilkes-Barre; Mario Dell Aglio iš Wilkes-Barre; William Burakas iš Kingston'o; John Toole, Jr., iš Albany, anksčiau gyvenęs Wilkes-Barre; ir Theodore Forrence, iš Wilmington, Del.

Vedybinis pokylis buvo American Legion Home, Wilkes-Barre.

Jaunavedė yra duktė Mr. ir Mrs. Jono Burakų, gyv. 114 Division St., Kingston. Jos tėvas yra ilgametis Wilkes Barre Record dienraščio administracijos pareigūnas. Darata yra užbaigusi Šv. Onos akademiją, ir Misericordia akademiją; mokytojauja Mount Pleasant School District, Wilmington, Del.

Jaunavedys, sūnus Mrs. Mary Bozentka, gyv. 468 East Market St., yra užbaigęs Wilkes-Barre Township High School ir King's kolegiją. Dirba prie E. I du Pont de Nemours and Company, Wilmington, Del.

Jaunavedžiams linkime ilgo ir laimingo gyvenimo!

MIRĖ JURGIS TAMKUS

Liepos 7-tą mirė LRKSA 111 kuopos narys Jurgis Tamkus, gyv. 788 West Main St., Plymouth. Palaidotas liepos 11-tą iš Šv. Vincento bažnyčios Šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Plymouth'e išgyveno 50 metų. Paliko žmoną Eleną (irgi Susivienijimo narė), tris dukteris, keturis sūnus, 13 anūkų ir du proanūkus.

Amžiną atilsį!

Artimiesiems giliausia užuojauta!

FRANKLIN, Pa.—Liepos 4-tą gesinant gaisrą, kurs sunaikino Marvin Manufacturing kompanijos dirbtuvę, sužeisti 15 ugniagesių.

"DIEVAS SU MUMIS"

MAŽIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 78 puslapių, paveiksluotas.

Užsakant kreipkitės į:

Kaina 30 centų egzempliorius

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 82 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

A. A. Mirusiems

A. A. MARIJONA GUSTAITIENĖ, gyv. 269 Sullivan St., Exeter, mirė liepos 5-tą, palaidota liepos 7-tą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimu rūpinosi direktorius Edwin A. Sites-Jasaitis. Velionė iš Lietuvos atvyko 58 metai atgal, gyveno Pittstone, Plymouthe, West Pittstone, o keli metai atgal apsigyveno Exetery. Priklausė prie Altoriaus ir Rožančiaus draugijos. Paliko sūnų, dvi dukteris, penkis anūkus ir du proanūkus.

A. A. BERNARDAS JUREVIČIUS, gyv. 20 Cherry St., Kingston, Pa., mirė birželio 29-tą. Jo žmona Veronika liepos 2-rą sugrįžus iš Connecticut valstybės, kur lankė savo artimuosius, rado jį mirusį. Palaidotas pirmadienį, liepos 4-tą, Šv. Jadvygos kapinėse, Larksvilleje. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, šiame rajone išgyveno 50 metų; priklausė prie lietuvių ir lenkų organizacijų ir draugijų.

A. A. JONAS JANČIŪNAS, gyv. 108 North Empire St., Wilkes-Barre, mirė liepos 1-mą, palaidotas pirmadienį, liepos 4-tą, iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimu rūpinosi direktorius Leagus. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 1907 metais ir įsikūrė Wyoming Klonyje. Paliko žmoną Anastaziją, tris dukteris, sūnų, septynis anūkus ir du brolius.

A. A. JIEVA KYGOLIENĖ, gyv. 690 East Northampton St., Georgetown, mirė liepos 3-čią, palaidota liepos 6-tą iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvyko 65 metai atgal ir įsikūrė Wilkes-Barre Townshipe. Priklausė prie Altoriaus ir Rožančiaus draugijos. Paliko dvi dukteris, vienuoliką anūkų ir šešis proanūkus.

A. A. MARIJONA ŽELIONIENĖ, 86 m., gyv. 214 Orchard St., Plymouth, mirė liepos 6-tą, palaidota liepos 9-tą iš Šv. Vincento bažnyčios Šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į Plymouthą atvyko rugsėjo mėnesį, 1888. Paliko keturis sūnus, tris dukteris, 14 anūkų ir du proanūkus.

A. A. ALICIJA DARGELIENĖ, gyv. 46 Lincoln St., Nanticoke, mirė liepos 6-tą, palaidota liepos 8-tą iš St. Francis bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, Nanticoke išgyveno 11 metų. Paliko šešis sūnus ir seserį.

A. A. ALEXANDER KIMEL, 53 metų, gyv. 174 Hillside Ave., Edwardsville, Pa., mirė birželio 5-tą, palaidotas birežlio 8-tą iš Kingston'o Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas. Paliko žmoną ir tris sūnus.

A. A. ZIGMUNDAS DARGUŽIS, gyv. 434 West Main St., Nanticoke, mirė liepos 7-tą, palaidotas liepos 11-tą iš Wanamie Šv. Marijos bažnyčios Šv. Juozapo parapijos kapinėse. West Nanticoke. Velionis atvyko iš Lietuvos apie 40 metų atgal ir įsikūrė Nanticoke. Paliko žmoną, tris posūnius, dvi podukras ir keturis anūkus.

A. A. ONA JANČIENĖ, gyv. 162 E. Main St., Miners Mills, mirė liepos 7-tą, palaidota liepos 11-tą iš Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse East End Boulevard. Laidojimu rūpinosi direktorius Leagus. Paliko vyrą, dvi dukteris, motiną, tėvą, du brolius ir keturias seseris.

ŠIURPI TRAGEDIJA

BRIDGEPORT, Conn. — Liepos 2-rą Mrs. Albert Vatrt maudynėje prigirdė dvi dukreles ir mėgino pati pasipiauti peiliu. Prigirdyta Marilyn 3 metų, ir Linda 4 mėnesių. Tėvas Michael Vatrt, sugrįžęs iš darbo, mergaičių lavonus rado lovoje, o žmoną bėgiojančią apie namą ir iš jos gerklės ir rankų riešų bėgo kraujas. Mrs. Vatrt aiškinasi, kad prie tokio baisaus akto ją pastūmėjo jaunesnės dukrelės bloga sveikata.

CLEVELANDO LIETUVIŲ SKAUTŲ TUNTO PAREIŠKIMAS

Ryšium su įvairiais girdimais tendencingais gandais, skleidžiamais kai kurių asmenų, bei spaudoje pasirodančiomis neteisingomis ir klaidinančiomis žiniomis, kad Clevelando lietuviai skautai nuėję pas amerikiečius, nutolę nuo lietuviškojo gyvenimo ir panašiai, Clevelando Lietuvių Skautų Tunto vadovai pareiškia, jog Clevelando Lietuvių Skautų Tuntas veikia pagal Lietuvos Skautų Sąjungos statutą ir tunto tikslai yra tarnauti tik lietuviškiems reikalams, auklėti lietuvius berniukus pagal Roberto Baden-Powellio skautybės sistemą religingais, dorais, kilnios dvasios, tvirto būdo, sveikais ir naudingais lietuviais skautais, įgyvendinančiais savo obalsį Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Tunto vienetų registracija Boy Scouts of America įstaigose yra tik formalumas, nustatytas Tarptautinio Skautų Biuro ir šio krašto nuostatų bei nurodytas Lietuvių Skautų Brolijos reguliaminų. Mūsų vienetai neprarado ir nepraras grynai lietuviško pobūdžio, jie yra Lietuvos Skautų Sąjungos padalinys ir vadovaujasi pagal Lietuvos Skautų Sąjungos statutą bei Lietuvių Skautų Brolijos nuostatus, priklausydami Lietuvių Skautų Brolijos Vyriausiam Skautininkui. Skautai veikia lietuviškos bendruomenės ribose ir reprezentuoja visur ir visada mūsų tautinius siekimus lietuvių bei svetimtaučių tarpe, kovodami dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo, nuolat stiprėdami patys savo viduje lietuviškumo atžvilgiu. Vyriausias Skautininkas yra patvirtinęs Clevelando Lietuvių Skautų Tuntą ir jo vadovybę kaipo vienintelį lietuvių skautišką junginį Clevelande, ir tik jam priklausą nariai laikomi lietuviais skautais. Įvairios kitos grupės, neteisėtai naudojančios lietuvių skautų vardą (kaip pvz. Baltijos budžiai, neregistruoti skautai ir pan.) susibūrė Lietuvių Skautų Brolijos griovimui. Jų atstovams Vyriausias Skautininkas yra pasiuntęs atitinkamą raštą, nurodydamas jų veiklos neteisėtumą ir visuomenės klaidinimą.

Visi skautų tėvai, bičiuliai ir visuomenė kviečiami ir prašomi remti lietuvišką skautišką darbą, daugiau talkinti vadovams, iš arčiaus susipažinti su skautų veikla ir jų siekiais, ir bendromis jėgomis auklėti lietuvius skautus. Jaunimo rankose tolimesnė mūsų tautos ateitis ir Lietuvos laisve. Lietuviai skautai budėjo ir budės mūsų tautos sargyboje.

psktn. *Vytautas Kamantas*
Tuntininkas
(ir kitų parašai)

KUN. J. ČEPUKAITIS—SUKAKTUVININKAS

PHILADELPHIA, Pa.—Kun. Juozas Čepukaitis šiemet mini 35 metų sukaktį kaip yra įšvęstas kunigu ir virš 30 metų klebonauja Šv. Andriejaus parapijoj. Per tą laiką jis daug gero yra padaręs parapijai ir naujakuriams.

* * *

Šv. Jurgio parapijos svetainėje įvyko bankietas pagerbti kunigą Stasį Lukšį ir kun. Albiną Neverauską. Kaip pasirodė, puikiai pavyko.

Tame bankiete programos vedėju buvo pats jurgiečių klebonas kun. dr. Vytautas Martusevičius.

Vakarienės ruošą vadovavo ponia Elena Kazakauskienė.

K. V.

MIRĖ STASYS MAŠINAUSKAS

DAYTON, Ohio.—Birželio 15 dieną, 1955, mirė Stasys (Mašinauskas) Monas, LRKSA 191 kp. narys.

1920 m. jis prisirašė prie 191 kp. ir buvo ištikimas, geras darbuotojas. 1944 m. buvo išrinktas 191 kp. užrašų raštininku ir tas pareigas ėjo iki mirčiai.

Velionis priklausė prie Lietuvių Šv. Kryžiaus parapijos, Šv. Petro draugijos ir rėmė kiekvieną gerą katalikišką veikimą.

Paliko nuliūdime žmoną Agnes, kuri taipgi yra 191 kp. narė, ir du sūnus.

Velionis buvo kilęs iš Lekečių parapijos, Suvalkų rėdybos.

191 kp. nariai apgailestauja jo mirtį, taipgi prašo gero Dievulio suteikt jam amžinąją ramybę.

Daytonietis

PRANEŠIMAS LRKSA 11 KP. NARIAMS

WATERBURY, Conn.—L. R. K. S. A. 11 kuopos susirinkimų liepos ir rugpiūčio mėnesiais nebus. Kurie nariai turite kokį nors reikalą, ar norite užsimokėti duokles, malonėkite kreiptis pas finansų raštininkę namuose, 67 Burr St., arba pašaukite telefonu —Plaza 5-3997.

Mrs. Eliz. Veturis,
11 kp. raštin.

CALIFORNIJOJ MALONU GYVENTI

Suteikia informacijas ir sąžiningai patarnauja skypus arba namus įsigyti. Biznio savininkas: Charles Lukšis ir bendradarbiai: B. Budriūnas ir P. V. Raulinaitis, buvęs advokatas. Kreipkitės į: LITHUANIAN REALTY CO., 3502 W. Pico Blvd., Los Angeles 19, California. Phone: RE 5-8278.

KOMUNISTŲ AGENTŲ AKCIJA KANADOJE

Kanadoje "Toronto Daily Star" š. m. gegužės 30 d. paskelbė pranešimą, kaip bolševikų agentai visokiais būdais persekioja ir terorizuoja pabėgėlius, kad juo daugiau jų grįžtų "namo".

Dabar ši komunistų akcija jau yra išplėsta į Kanadą ir į JAV. Tam tikslui paleistas į darbą labai didelis ir gerai paruoštas aparatas, kuriam į talką įtraukti prokomunistiškai nusiteikę užsieniečiai, satelitinių kraštų Ottavoje reziduojančios diplomatinės atstovybės ir kt.

Lenkų tautinės unijos vykdomojo komiteto narys ir antikomunistinio lenkų savaitraščio redaktorius Stan Žybala pareiškė, kad keletas Kanados lenkų šeimų, visi ankstesnieji emigrantai, pastarosiomis savaitėmis iš Kanados išvyko į Lenkiją. Kanadoje leidžiamas komunistų kontroliuojamas Toronto laikraštis "Kronika Tygodniova" taip pat atsidėjęs rūpinasi, kad kuo daugiau lenkų "grįžtų namo". Netrukus iš Montrealio išvyksta į Lenkiją 20 lenkų "poros mėnesių ekskursijai į tėvynę."

"Toronto Daily Star" atspaudė kelių žymesnių tremtinių veikėjų nuotraukas, tarp jų ir Lietuvos gen. konsulo V. Gylio, kurio pareiškime pastebima: "Aš nemanau, kad iš naujųjų ateivių atsirastų nors vienas lietuvis, kuris norėtų grįžti atgal. Toks būtų netekęs proto", pastebėjo V. Gylys. Jis taip pat sakosi gavęs iš rytinio Berlyno rusų kalba leidžiamą minimojo komiteto laikraštį, skatinantį "pabėgėlius grįžti atgal į savo tėvynę". *E.*

Prigėrė Norėdamas Parodyt, Kad Gali Plaukti

NORFOLK, Virginia.—Birželio 30-tą prigėrė 22 metų amžiaus John Lamb, Jr.

Tragedija įvyko dėlto, kad Lamb nemokėjo plaukti, vienok jis norėjo parodyt, kad gali plaukti.

Jaunamečių grupei besišidijant, jis pasiskolino iš vieno maudymosi kostiumą ir triumfališkai pareiškęs, kad jis parodysiąs galįs plaukti, nėrė nuo krantinės (pier) į vandenį ir daugiau nepasirodė.

Vienas iš jaunuolių šoko į vandenį gelbėti, vienok buvo per vėlu.

TAIPEI, Formosa. — Liepos 5-tą nacionalinės Kinijos oficialai paskelbė, kad oro kautynėse komunistai neteko vieno jet lėktuvo.

FORT SUMNER, N. M.—Liepos 5-tą dėl dviejų prekinių traukinių susitrenkimo žuvo 5 asmenys.

RAMBYNO DVASIA IŠLIKS GYVA

Per visą dešimtmetį nuo antrosios bolševikų okupacijos pradžios nei karto neteko girdėti per Vilniaus radiją, nei karto skaityti komunistinės Lietuvos leidžiamuose laikraščiuose, kad Rambyno kalne prie Nemuno, tarp Tilžės ir Ragainės, būtų įvykusi kuri nors lietuvių tautinė šventė. Tylos uždanga dengia lietuvių šventovę Rambyną.

Pavasariui sužaliavus, vasarai artėjant, anais ramiais laikais lietuviai iš arti ir toli rinkdavosi Rambyne ir semdavosi sau stiprybės. Didžiulės lietuvių šventės, į kurias suplaukdavo tukstančiai tautiečių, buvo virtusios gyva tradicija ne tik Prūsų Lietuvai, bet ir visai lietuvių tautai.

Šiemet sueina 60 metų, kai įvyko pirmoji organizuota Rambyno šventė. Kartu šiemet sueina ir 60 metų nuo "Birutės" draugijos ir 50 metų nuo Tilžės Giedotojų Draugijos įsisteigimo. Tos abi draugijos daug prisidėjo, kad Rambyno dvasia išliko gyva iki šios dienos. Ji išliks gyva lietuvių tautoje ir per dabartinę Sovietų okupaciją.

Rytprūsių vokiečių pabėgėlių organas "Das Ostpreussenblatt" Nr. 12, 1955, tebelaikydamas Klaipėdos kraštą "vokiečių žeme", *paskelbė platų pranešimą apie Rambyno kalną ir jame buvusį aukurą.* Laikraštis rašo, kad to stabmeldžių aukuro paskutiniai akmens buvo paimti malūnui ir laiptams į vieno ūkininko triobą. Paskiau jie buvo nugabenti į sodą, iš kur, sužinoję apie tai, žmonės iš jų atsiskėlė paskutines skeveldras ir jas išsigrobstė, kaip turintį nešti laimę atminą.

"Das Ostpreussenblatt", aprašęs, kokios Rambyno kalne vykdavo iškilmės, įsidėjo taip pat padavimą apie Rambyną. Padavime nusakoma, kas įvyko 1811 m. Rambyne buvusi pati šventių šventčiausia vietovė, į kurią rinkdavosi senovės lietuviai iš viso krašto aukoti pirmajam iš savo dievų—Perkūnui. Iš ten gerovė ir palaima sklidusi po visą kraštą. Aukuras stovėjęs pačioje kalno viršūnėje, o aukuro akmenį ten pastatęs, kaip padavimas sako, pats Perkūnas. Po akmeniu buvęs auksinis dubuo ir sidabrinės ekėčios. Perkūnas buvęs derliaus dievas, todėl lietuviai ir eidavę Perkūnui aukoti, maldaudami savo laukams ir namams derlingumo. Padavimas skelbė, kad kraštas tol būsiąs laimingas, kol akmuo stovėsiąs kalno viršūnėje. Tačiau 1811 m. Bartu kaimelyje, į šiaurės rytus nuo Rambyno, vokietis malūninkas Švarcas įsigeidęs pastatyti du vėjo malūnus. Tam tikslui jam prireikė dviejų girninių akmenų. Apžiūrėjęs Rambyno aukurą, Švarcas išgavęs reikalingą leidimą ir pasiryžęs juos tam tikslui panaudoti. Tačiau apylinkės ūkininkai atsisakę jam eiti į talką. Galų gale malūnininkas suradęs tris tvirtus darbininkus, kurie buvę iš kitur: vienas iš Gumbinės, kitas iš Tilžės, o trečias—iš Prūsų kaimo prie Tilžės. Su jais malūnininkas užlipęs į kalną ir pradėjo dirbti. Tačiau pirmajam darbininkui skeveldra įlėkusi į akis, ir jis dar tą pačią dieną abiem akim apako. Vyras buvęs aklas iki savo mirties. Antrasis darbininkas nusilaužęs ranką nuo antrojo smūgio į akmenį. Trečiajam darbininkui iš Gumbinės galų gale pavykę akmenį susprogdinti ir nugabenti į malūną. Tačiau jis trečią dieną, begrįždamas į Gumbinę, pakeliui susirgo ir mirė nepasiekęs savo namų. Taip, anot padavimo, atsikeršijęs Perkūnas už savo išniekintą aukurą, prie kurio daugiau kaip tūkstantį metų vykę atnašavimai. Aukso dubens ir sidabro ekėčių niekas neradęs, nors ir ilgai buvę jieškota. O nuo to laiko, kai Rambyno aukuro akmuo buvo išsprogdintas, įtūžęs Nemunas ėmęs vis smarkiau graužti Rambyno kalną. Ilgainiui nebeliko nė tos vietos, kurioje kadaise stovėjo garsusis aukos akmuo.

Padavimas toliau skelbia, kad nuo to laiko, kai bus išniekintas aukuras Rambyne, kraštą užplūsiančios didelės nelaimės.

Elta

NEMALONUS SVEČIAS

Pabaltijo valstybių žemės ūkio darbuotojų suvažiavime Rygoje, be kitų svečių, dalyvavo ir pats komunistų partijos sekretorius Chruščiovas.

Apie Chruščiovą yra susidariusi tokia nuomonė, kad visur, kur jis atsilanko, tai nieko gero tas atsilankymas nežada . . .

Chruščiovas yra menko išsilavinimo vyras. Jis gali daug ir karštai kalbėti bet kuriuo eiliniu klausimu, tačiau nesusivaiko net komunistų partijos teorijoj ir dar mažiau nusivokia užsienio politikoj.

Komunistų partijos gaires Sovietuose dabar nustatinėja Suslovas ir Pospelovas.

Kadangi Chruščiovas dažnai visokių niekų prikalba, tai kai reikia visa išnarplioti—susidaro ištisos virtinės visokių neaiškumų ir nesusipratimų. Tada visą kaltę Chruščiovas suverčia kitiems ir kaltina kitus, tik ne save. Jis yra klastingas, buvęs klusniu Stalino įrankiu.

Chruščiovo atsilankymas Rygoje ir kai kuriuose Lietuvos kolchozuose pavergtosios Lietuvos kolchozams nieko gero nežada. Tai buvo aiškus Maskvos noras statyti dar kietesnius prievolių atlikimo įpareigojimus.

LIETUVIŲ KULTŪROS FONDAS AUSTRALIJOJE išleido korespondencinių lituanistikos kursų "Lithuanicum" trečiąjį sąsiuvinį. Šis mokymo būdas mūsų sąlygomis yra labai reikšmingas, todėl tenka tik palinkėti, kad "Lithuanicum" sąsiuviniai būtų kiek galint plačiau paskleisti, nes juose ne tik besimokantis jaunimas, bet ir šiaip nevienas suaugęs gaus vertingų ir įdomių informacijų apie lietuvių tautosaką, kalbą, istoriją, geografiją.

BUENOS AIRES, Argentina. —Liepos 3-čią paskelbta, kad Argentina pirks iš Sov. Rusijos 2.000 tonų alumino. Sutartis jau pasirašyta.

Uždirbk

TAUPMENOMIS

3 %

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI $10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMUI AR PERTAISYMUI NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498

6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio